

DIRVA

Nr. 80

Liepos-July 13, 1960

Cleveland, Ohio

Išsiuntė daugiau kaip 5,000 Lietuvos jaunuolių

"Komjaunimo Tiesa", minėdama komjaunimo organizacijos legalizavimo Lietuvoje 20 metų sukaktį, oficialiai pažymėjo, kad:

"Lietuvos komjaunimas pasiektas: išsivirti dirvonų ir plėšinių — daugiau kaip 2000 jaunuolių, statyti Pavlodaro aliuminio kombinato — 800, tiesti geležinkelį Kazachstane — 800, statyti Donbaso šachtų — apie 1,500".

Tai iš viso daugiau kaip (arba "apie") 5,100. Tiek jaunų vyrų ir merginų komjaunimo organizacija prisipažįsta išsiuntusi iš Lietuvos į tolimus sovietinės imperijos kraštus. Į tuos darbus siunčiama ne ribotam laikui, ne pauždarbiauti, bet visiškai tenai apsigyventi. Kitaip sakant, komjaunimas išsineša jaunimą iš Lietuvos negrįžtinai. Tenai nėra lietuviškų mokyklų, nėra lietuviškų "kultūros klubų", nėra lietuviškos spaudos (galima parsiųsinti iš Vilniaus lietuviškais žodžiais spausdintų laikraščių).

Tiesa, ne visi tie išsiunčiamieji jaunuoliai yra lietuviai. Būna jų tarpe ir rusų jaunuolių iš Lietuvos kolonizatorių šeimų. Iš kitos pusės, tie komjaunimo organizacijos išsiunčiamieji jaunuoliai toli gražu nėra vieninteliai šių laikų emigrantai iš Lietuvos. Yra dar kitos įstaigos, kurios nuolat organizuoja gyventojų perkėlimą. Be to, dar yra kariuomenė, kurioje privalomą tarnybą tolimuose kraštuose atlikę vyrai įvairiomis priemonėmis spaudžiami apsigyventi "ten, kur partija šaukia", tai yra, dažniausia anapus Uralo.

VĖL ATSKLEIDŽIA DUOMENŲ APIE REZISTENCINES KOVAS

"Valstiečių laikraštis" spausdina pasakojimą apie vieno iš lietuvių partizanų vadų — "Vanago" — Adolfo Ramanausko veiklą. Nurodoma, kad A. Ramanauskas buvo gimęs 1918 me-

tais, Jungtinėse Valstybėse, New Britaine (Conn.), buvo mokytojas Alytų, turėjęs jaun. leitenanto laipsnį. Pasakojimas remiamas citatomis iš A. Ramanausko parodymo, duoto 1956 metų lapkričio mėnesį. Pasakojime partizanų veikla paliečiama labai plačiai, minima daug slapyvardžių ir tikrų pavardžių. Nors pasakojimas ir saviškai suredaguotas, bet vaizdžiai patvirtina, kokių aršių būta Lietuvoje kovų prieš okupacinę valdžią ir jos bendradarbius.

JAU PASKIRTAS SVEIKATOS MINISTERIS

Nuo birželio 28 dienos vilniškė sveikatos apsaugos ministerija vėl turi ministrą — Vytautą Antaną Kleizą. Buvęs ministras A. Dirsė iš tų pareigų buvo atleistas vasario 25 d., visiškai prieš partijos suvažiavimą. Po suvažiavimo, praslinkus trims savaitėms nuo Dirsės atleidimo, tos pareigos buvo laikinai eiti pavestos pavaduotojui M. Zaikauskui.

Ankstyvesni nurodymai, kad A. Dirsė buvęs nepartinis, klaidingi: A. Dirsė buvo (gal ir tebėra) partijos narys ir buvo net respublikinio partijos Centro Komiteto kandidatas. Šiomet, po jo atleidimo iš ministerio pareigų, A. Dirsė nebepateko ir į CK kandidatus. Bet jau tada, kovo pradžioje, CK kandidatų są-

rašė atsirado V. Kleiza. Todėl yra pagrindo manyti, kad keturis mėnesius nu-delstas V. Kleizos paskyrimas buvo svarstytas ir projektuotas jau Dirsės atleidimo metu.

Užsienio reikalų ministerio vis dar nėra, nors ministerija ir nepanaikinta. Oficialiai Lietuvoje "yra" ir gynybos (karo) ministerija, bet niekas dar nėra gir-dėjęs, nei kas yra jos ministeris, nei kur ji yra... Nebepasirodo ir naujų aukštesnio laipsnio karininkų lietuvių. Karo metu "inkorporuoti" Lietuvos kariuomenės generolai bei pulkininkai dabar jau visi pensininkai (kai kurie dar dėsto karinio parengimo dalykus aukštesiose mokyklose).

NEPAKEIČIAMAS SPECIALISTAS?

Vilniuje yra tokia institucija, vadinama Respublikiniai liaudies kūrybos namai. Tai patalpa mėgėjų meninei veiklai. Tų namų tvarkytojas — direktorius yra... Z. Sverdiolas. Matyt, Lietuvos liaudies kūrybos centriniams namams tvarkyti negalėjo surasti lietuvių...

Geriausias "lietuvis" šachmatininkas dabar yra Cholmovas. Geriausias dviratininkas (laimėjęs lenktynės aplink Letuvą) — Timofiejus Zlotnikovas...

(LNA)

Kongo respublikos skilimas

Prieš porą savaitių nepriklausomą gyvenimą pradėjusios Kongo Respublikos turtingiausioji provincija ir visos Kongo Respublikos ūkinio išsilaikymo pagrindas, vario kasyklų sritis Katanga pasiskelbė nepriklausoma valstybe.

Katangos provincijos premjeras Moise Tschombe per radiją paskelbė "Visišką nepriklausomumą" nuo Kongo, pridurdamas, kad Katanga išlaikys ekonominį ryšius su Belgija. Jis

taip pat pareiškė, kad belgų kariuomenė provincijos sostinėje Elisabethvilleje pasiliksianti, ir jis paprašęs atsiųsti didesnius jos kontingentus. Prieš tai jis paskelbė nepaprastojo mato būklę ir buvo prašęs karinės ar policinės pagalbos iš Šiaur. Rodezijos, britų administruojamos teritorijos.

Jis taip pat išpėjo Kongo Respublikos premjerą Lumumbą, kad tas nesimašytų jo provincijoje. Kongo juodųjų kariuomenės

Praeitą šeštadienį, liepos 9 d., Clevelande įvyko sportinės varžybos Dariaus ir Girėno suakčiai paminėti, kuriose dalyvavo Clevelando ir Toronto lietuviai sportininkai. Varžybų metu buvo pastatyti keli Š. A. lietuvių rekordai. Nuotraukoje: Vidurio Vakarų apygardos komiteto nariai prie teisėjų stalo. Iš kairės: Laima Ješmanaitė--komiteto sekretorė, Stefa Juodvalkytė--komiteto narė ir apygardos vadovas--Algirdas Bielskus. Toliau stovi komiteto išdininkas Jurgis Vadopalas.

Dirvos nuotrauka

SOVIETAJ NUMUŠĖ JAV ŽVALGYBOS LEKTUVĄ kuris liepos 1 dingo Arkties tyrinėjimų misijoje

Sovietija pranešė Jungtinėms Amerikos Valstybėms, kad prieš 10 dienų dingęs amerikinis žvalgybinis lėktuvas buvo numuštas virš sovietų teritorinių vandenų liepos 1 d. Taip pat buvo pranešta, kad du išlikę gyvi iš šešių įgulos narių būsią teisiami sovietinių teisimų "visu įstatymų griežtumu".

Jungtinėms Amerikos Valsty-

bėms apie tai buvo pranešta "griežto protesto" notoje, kurią Sovietijos užs. reik. min. Gromyko įteikė JAV ambasada Maskvoje, ir kurioje JAV kaltinamos "nauju dideliu sovietinės oro erdvės pažeidimu". Gromyko taip pat įteikė notas Britanijos ir Norvegijos ambasadoriams, kaltindamas tuos kraštus, kad jie leidę naudoti savo bazes JAV žvalgybos lėktuvams.

Lėktuvas, žvalgybos tikslams modifikuotas RB-47 bombonešis, kaip anksčiau buvo skelbta, turėjęs uždavinį ruošti magnetinių poliarinės zonos laukų žemėlapius. Jis išskrido iš Brize Norton bazės Anglijoje, ir paskutinė žinia iš jo buvo gauta, kai jis buvęs už 275 mylių į šiaurę nuo sovietinio Murmansko uosto, virš Barentso jūros. Vėlesni ieškojimai nedavė jokių rezultatų, bet, praėjus dviem dienom po to, kai jis buvo paskelbtas dingusiu, sovietai paskelbė, kad jų laivas įsijungęs į ieškojimą.

Dabar, sugretinus sovietinę notą su anksčiau pranešimais, daroma išvada, kad sovietai bandė surasti kitus dingusius įgulos narius, o svarbiausia--lėktuvo ir jo įrengimų dalis. Be abejojų gyvųjų įgulos narių, lt. Olmstead ir navigatorius McKone, sovietai dar radę gelbėjimosi valtelėje negyvą pilotą Palm.

Sovietinėje notoje sakoma, kad lėktuvas buvęs numuštas 14 mylių atstume nuo kranto, kai skridęs link sovietų uosto Archangelsko. "Nepaisant sovietinio naikintuvo duodamų signalų sekti jį ir pasiruošti nutūpimui", įsiveržėlis lėktuvas skrido gilyn į sovietinę oro erdvę," sakoma notoje.

Sovietai savo teritoriją laiko 12 mylių zoną nuo kranto, o JAV pagal tarptautinius įstatymus tik 3 mylias, tačiau praktikoje kariniams lėktuvams yra įsakta respektuoti 12 mylių zoną, kad išvengus tarptautinių incidentų. Washingtonas tuo tarpu dar susilaiko nuo bet kokių komentarų. Britų vyriausybė taip pat dar tebestudijuoja notą, o Norvegijos vyriausybė paneigė sovietų kaltinimus.

Dirvos nuotrauka

RB-47, šešių spausminių mo-

torų lėktuvas, gali, nepapildęs degalus, išsilaikyti ore 6-8 valandas. Jis skrenda 600 mylių per valandą greičiu ir gali pasiekti 40,000 pėdų aukštį.

Sovietijos premjeras Chruščiovas spaudos konferencijoje paskelbė, kad abu į sovietų rankas patekę gyvi lakūnai prisipažinę, jog skridę šnipinėti į Sovietijos teritoriją.

Jis kaltino JAV, kad jos bandančios išprovokuoti "pavojaingą karinį konfliktą".

Chruščiovo žodžiais, RB-47 lėktuvas buvęs ginkluotas šaudymui paruošta patranka ir apdirbtas specialiais fotografiniais aparatais.

Valstybės departamento pareigūnai Washingtono oficialiai paneigė "panašumą arba lygiagreumą" tarp U-2 ir RB-47 incidentų. Jie pareiškė, kad RB-47 nebuvo siųstas šnipinėjimo tikslais į Sovietiją.

Baltųjų Rūmų sluoksniuose pareikšta, kad Rusija, numušdama JAV žvalgybos lėktuvą atvirame vandenyne, "apgavotai ir be atodairos bando sukurti tarptautinį incidentą".

TRUMPAI IŠ VISUR

* JAPONIJOS premjeras Kishi ir jo kabinetas nutarė atstatyti liepos 14. Jo įpėdinį turės išrinkti parlamentas, ir jis neabejotinai bus išrinktas iš valdančiosios liberalų demokratų partijos, kuri turi absoliutinę daugumą parlamente.

* KUBOS užs. reik. ministeris Raul Roa kreipėsi į Jungt. Tautų Saugumo Tarybą, reikalaujamas apsvartyti Kubos skundą dėl JAV "intervencijos" ir "ekonominės agresijos" prieš Kubą.

* PARYŽIJE pasirašytomis sutartimis, keturios Vakarų Afrikos autonominės respublikos--Dramblio Kaulo Pakrantė, Niger, Dahomey ir Voltaic--netrukus atgaus pilną nepriklausomybę prancūzų tautų bendruomenės rėmuose.

Atominiai šnipai

VIENĄ DIENĄ FUCHSAS DINGSTA

Po Naujųjų Metų Fuchsas, kuris jau yra atvykęs į Jungtines Valstijas, apsisprendžia nu-eiti į dar Anglijoje sutartą susitikimo punktą Jamaica Avenue. Kaip sutarta, jis laiko rankoje teniso kamuolėlį, lėtai žingsniuodamas kairiąja gatvės puse.

Jau už kelių žingsnių jis susitinka vyrą, kuris pirštiniotėje dešiniojoje laiko žalią knygą. Fuchsas sustoja, stebi vitrinose išdėstytas prekes ir pusbalsiu prabyla "Klaus Fuchs". Antrasis atsako "Raymond".

Netardami daugiau nė žodžio, abu vyrai įsėda į "atsitiktinai" pro šalį važiuojantį taksi. Fuchsu nekrinta į akis, kad "Raymond", kuris iš tikrųjų vadinasi Harry Gold, šoferiui nepasako adreso restorano, kuriame jis turi kalbėtis su ryšininku. Jis per daug susijaudinęs, kad pastebėtų, jog jau buvo sekamas, kai išėjo iš savo buto Barbozin aikštėje.

Klaus Fuchsas nustemba, kaip švelniai skamba jo balsas. Negalima įsivaizduoti, kad jis priklausytų komunistui, kuris turi agituoti ir ryškiais argumentais įtikinėti žmones.

--Ne, neturiu nieko, -- pusbalsiu atsako Fuchsas, nustembdamas, kaip skiriasi jo balsas nuo

"Raymondo". -- Aš norėjau tik užmegsti ryšį su jumis.

Fuchsas nemato, kad vienas iš dviejų vyrų, atsistojusių nuo stalo, pro suverliamas duris grįžta į restoraną ir atsiseda ant aukštos kėdės prie baro, ir kur stebi jų stalą.

--Aš žinau, kad tamsta su grupe kitų mokslininkų dirbi prie atominės bombos, --sako "Raymond".

Po to jis išsamiai išaiškina darbdavių pageidavimus. Fuchsa nepaprastai nustebina, kaip gerai yra informuotas jo ryšininkas.

--Ar tamsta taip pat atominis mokslininkas? -- paklausia jis, tačiau "Raymond" nieko neat-sako, tik atidžiai pasižiūri ir staiga atsistoja. Numetęs ant stalo dolerį, jis skubiai dingsta iš patalpos.

Kol Fuchsas atsisgauna iš nustebimo, "Raymond" jau din-

gęs už durų. Ir tas paslaptingas liesasis vyras prie baro skubiai apsimoka ir išskuba paskui. Tik po arešto Fuchsas sužinojo, kad tai buvo sovietų vicekonsulas Anatolijus Jakovlevas.

Vicekonsulas, iš tikrųjų sovietinio špionažo New Yorke viršininkas, ir ateityje bus netoliese, kai Gold lauks "medžiagos" iš Fuchso, kad tai, kas gauta, tuoj pat perimtų.

Daugiau, kaip metus, Fuchsas savo ryšininką aprūpina vertingomis informacijomis. Bet vieną dieną jis dingsta. Sovietų vicekonsulas siunta Harry Gold nuvažiuoja pas Klausą Fuchso seserį, kuri gyvena Cambridge, Massachusetts valstijoje.

--Tamsta turi žinoti, kur yra tamstos brolis, --Harry Gold puola Christel Heinemann. --Aš čia atvažiauju ne dėl kokio malonumo.

Tas keistasis svečias tikrai nesužadina pasitikėjimo.

--Aš tikrai nežinau, kur jis yra, --atsako ponė Heinemann. --O be to, aš tamstos visai nepažįstu.

--Aš esu tamstos brolio draugas ir turiu su juo būtinai pasikalbėti.

--Bet aš nežinau, kur jis šiuo metu yra, tikėkite manimi. Man pasakė, kad jis išvažiuojas kažkur į pietvakarius. Tai, žinoma, labai plati sąvoka.

--Ar jis nė karto neparašė? O gal jis vėl tamstą aplankys.

--Būtinai. Jis pažadėjo atvykti per Kalėdas. Bet laiškų dar neparašė.

Harry Gold paprašo gabalo popieriaus, įrašo jame telefono numerį, po juo--didžiosiomis raidėmis savo slaptyvardį RAYMOND. Paskui jis klausia:

--Ar turite kokį voką?

Ji rausiasi stalinėje ir pagaliau randa vieną voką. Gold paėmė jį, įkiša sulankstytą lapelį su telefono numeriu ir rūpestingai užklijuoja.

--Kai Klausas grįš, paduokite jam šį laišką. Jis labai svarbus, suprantate, labai svarbus...

(Bus daugiau)

VISIEMS LAISVOJO PASAULIO LIETUVIAMS, LATVIAMS IR ESTAMS

PABALTIO TAUTŲ GEDULO PROTESTAS

Prieš dvidešimt metų, 1940 liepos 21 dieną, Raudonosios Armijos okupuotose Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikose Kremliaus komisarių sufabrikuoti vadinami liaudies seimai Taline, Rygoje ir Kaune priėmė vienodo turinio Maskvos padiktuotas rezoliucijas, prašančias Sovietų Sąjungos Aukščiausiąjį Sovietą, kad Lietuvą, Latviją ir Estiją priimtų į Sovietų Sąjungą.

Tuo Sovietų Sąjungos karinių jėgų okupacijos ir NKVD teroro sąlygomis Kremliaus primetu Pabaltijo respublikoms tariamai savanoriškos savizudybės aktu Maskva siekė ir tebesiekia sufabrikuoti teisinį šydą savo agresijos nuogybei pridengti. Tuo sumetimui ir š. m. liepos 21 Maskva ruošia to makabriško spektaklio minėjimą, kuriame pavergtieji lietuviai, latviai ir estai bus pri-vartaujami liaupsinti savo pavergėją ir sovietinę vergiją.

Tačiau nei 1940, nei juo labiau 1960 metais jokie Maskvos makabriški spektakliai nesukladino ir nesukladins nei pavergtųjų Pabaltijo tautų, nei laisvojo pasaulio nusistatymo. Sovietų Sąjungos agresijos veiksmai prieš Lietuvos, Latvijos, Estijos respublikų nepriklausomybę ir teritorinį integralumą jokiais Maskvos spektakliais neužtušuojami. Užtenka čia tik priminti Jungtinių Amerikos Valstybių Kongreso specialios komisijos Pabaltijo valstybių okupacijai tirti išvadas. "Yra aiškiai ir galutinai įrodyta, -- sako Komisija, -- kad Estija, Latvija ir Lietuva buvo jėga užimtos ir neteisėtai prie Sovietų Sąjungos prijungtos. Bet kuris Sovietų Sąjungos tvirtinimas, kad 1940 m. liepos mėn. jos praversti rinkimai buvo laisvi ir savanoriški, arba kad to pasėkmėje sudarytų parlamentų priimtose rezoliucijose, prašančios (Lietuvą, Latviją, Estiją) pripažinti sovietinėmis respublikomis, buvo teisėtos, -- yra melagingas ir nepagrįstas".

Tad Liepos 21-jį yra sovietinio melo, apgaulės ir Pabaltijo tautų valios klautojimo diena.

Pabaltijo Valstybių Laisvės Taryba, griežčiausiai protestuodama prieš Sovietų Sąjungos tęstinę agresiją Pabaltijo respublikų atžvilgiu ir prieš jos ciniškas pastangas tai agresijai legalizuoti,

1960 metų liepos 21 dieną skelbia laisvųjų lietuvių, latvių ir estų protesto-gedulo dieną.

Tą dieną visi laisvojo pasaulio lietuviai, latviai ir estai kviečiami:

- (a) susilaikyti nuo visų rūšių pasilinksminimų;
- (b) organizuoti specialias pamaldas visų tikėjimų maldos namuose;
- (c) siųsti asmeninius ir kolektyvinius protestus prieš Sovietų Sąjungos agresiją Pabaltijo respublikų atžvilgiu savo gyvenamo krašto vyriausybei, prašant ją daryti žygių teisei ir laisvei atstatyti;
- (d) demonstruoti tautinių spalvų ir tautinio herbo ženklelių su gedulo šydu.

Pabaltijo Valstybių Laisvės Taryba

ALL SAVINGS
DEPOSITED THROUGH
July 15th

Save by Mail...
POSTAGE PAID BOTH WAYS

Earn 4%
Current Rate
FROM July 1st!

ASK FOR FREE
SAVE-BY-MAIL KIT

INSURED
UP TO \$10,000
FEDERAL SAVINGS AND LOAN
INSURANCE CORPORATION

SAVE SAFELY ST. CLAIR SAVINGS

AT THREE CONVENIENT LOCATIONS...
813 East 185th Street
25000 Euclid Avenue
6235 St. Clair Avenue

Kokia puiki kombinacija
DŽIAUGSMAS... DRAUGAI... IR UGNIM VIRTAS STROH'S

Lauke ir jūsų gyvenamam kambary Stroh's yra alus, kuris duoda gerą skonį ir laiką. Stroh's yra lengvesnis, skanesnis, daugiau gaivinantis negu kiti.... neturi tokio skonio joks kitas Amerikos alus ir negali lygintis. Ragauk Amerikoje vienintelio ugnim virta alaus šian-dien!

Jums patiks

Stroh's

yra šviesesnis!

DABAR UŽ VIETINES KAINAS!

FIRE-BREWED
Fire-brewed at 2000 degrees

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Dėmesio!

Paraginkit savo pa-
žįstamus užsiprenu-
meruoti DIRVĄ.

Šimtai naujų skaitytojų, pradėję skaityti Dirvą ir ja džiaugiasi. Pasiteiraukite, ar Dirvą skaito jūsų pažįs-tami ir kaimynai. Jei ne--atsiųskit jų adresus. Jie Dirvą gaus dvi savaites nemokamai.

Naujiems skaityto-
jams prenumerata
metams tik 8 doleriai

KERELIS BROS.

CONSTRUCTION CO.

STATOME ĮVAIRIUS RE-
ZIDENCINIUS, MEDICI-
NOS IR PREKYBOS TIKS-
LAMS SKIRTUS PASTA-
TUS.

ARCHITEKTAS ATLIEKA
PLANAVIMĄ PAGAL JŲ-
SŲ PAGEIDAVIMĄ.

REpublic 7-8949
6350 S. ALBANY AVE.
CHICAGO, ILL.

VISAIŠ

APDRAUDOS

REIKALAIŠ,

kaip automašinų, gyvy-
bės, nelaimingų atsitiki-
mų ir gaisro, kraiptis į
atstovę

PAULINA

MOZURAITIS-BENNETT

HI 2-4450

642 Meadow Lane Dr.

Cleveland 24

Jūros mėgėjus vasaros atostogas praleisti kviečiame prie ATLANTO, ASBURY PARK, N. J.

P. ir O. LANIŲ VASARNAMYJE

Čia ažuolų apsupto vasarnamio erdviuose kambariuose, už nedidelę kainą, ramiai pailsėsite, pasimaudysite švariausiam paplūdimyje iš visų ATLANTO pakraštyje esančių.

Tik per keletą minučių pesčiam nuo vasar-namio pasiekiamas vandenynas -- paplūdimys, kino teatrui, bažnyčios, krautuvės, restoranai ir kitos pramogų vietos.

Svečių patogumui galima naudotis virtuvė-mis, šaldytuvais, maitintis vietoje. Maudymosi mokestis apmokamos savininkų.

Kambarius siūlome užsisakyti iš anksto:

P. Lanys
515 4th Ave.,
Asbury Park, N. J.
Tel. PR 6-9783

arba

P. Lanys
1248 Waverly Pl.,
Elizabeth, N. J.
Tel. EL 3-1169

VILA MEŠKA

BEACH ST.

MONUMENT BEACH

CAPE COD, MASS.

TEL. BUZZARD BAY

PLAZA 9-3251

Savininkai LUŠIAI ir VEITAI

ČIA GERIAUSIA PRALEISTI VASAROS ATOSTOGAS

VILA MEŠKA yra saulėtam Cape Cod, Mass., kurio kran-tus skalauja Golfo srovės šildomos Atlan-to bangos.

VILA MEŠKA tikram poilsiui be rūpesčių siūlo:

- ✓ Ramią ir gražią aplinkumą.
- ✓ Erdvius ir patogius kambarius.
- ✓ Gerą ir sveiką maistą.
- ✓ Neaukštas kainas.

Sibiro tremtinio atsiminimai (26)

A. Valasevičius

NORI PRIVERSTI, KAD SAVUOSIUS ŠNIPINĖČIAU...

Aušta pavasaris. Bėga vasara neatnešdama kolchozininkams jokių palengvėjimų nei pragiedrulių jų gyvenime.

Liepos mėnesį, vidurnaktį, pažadina mane iš miego žmona ir siūnčia, kad pakviesčiau jai daktarą. Liga man žinoma. Kol prikeliu, parvedu daktarą, jau nauja gyvybė, dar nepažinusi šio gyvenimo vargų nei kančių, jau verkė. Uošvienė vaikšto bardama mane:

— Ar reikia šituose varguose tiems rusams dar vaikus gimdyti?

Ir ji sako šventą teisybę. Jaučiuos didžiausias kaltininkas už būsimas šios gyvybės vargus. Stoviu nuleidęs galvą. Dabar suprantu, kodėl jie nepritarė mūsų vedyboms. Jie viską numatė ir žinojo. Mums tik atrodė, kad mes teisūs.

— Matai, kokią rėksnę dukterį turi, pasižiūrėk, — sako daktaras.

Aš pakeliu akis į ją, kuri pirmu sušukimu sukėlė dvasinės kančias. Ji man nepatinka tokiu neramiu verkimu. Atrodo, kad ji dar daugiau mane bara.

Mano žvilgsnis nuslenka ant išvarginto motinos veido. Mūsų akys susitinka ir atviras, nuoširdus šypsnyš nubloškia visas mano sunkias mintis. O gal jos gyvenimas bus laimingas? Ar žinojo mūsų motinos, mus gimdydamos, koks bus mūsų gyvenimas?

Aš ilgai nepamilau to kūdikio, bet džiaugiausi kartu su ja, matydamas didelę motinos meilę. Mama pardavė savo "atliekamąs" drabužius, aš laikrodį, kad tik būtų vaikui maisto.

Padaviau prašymą kolchozo tarybai, kad pagelbėtų nusipirkti karvę. Atmetė. Gal ne iš blogos valios, nes pagal planą labai trūksta karvių. Mažai čia ir naudos iš tų karvių. Reikia per metus atiduoti valdžiai 8 kg. sviesto, sumokėti virš 50 rublių mokesčių, o šerti nėra kuo. O jei bloga karvė tai esi visai prapuolęs.

Kartą iššaukia mane komendantas. Jis įveda mane į atskirą kambarį, kur vaiko man nepažįstamas, su geltonais MVD antpečiais kariškis. Ten palikęs mane įsėina.

— Na ar aklimatizavaisi, apsipratai Sibire?

— Aklimatizuotis sunkiau, bet pradėdau apsiprasti.

— Kaip patinka mūsų tvarka?

— Kolektyviniai dirbti man taip pat patinka, — atsakau gudravodamas.

— Kaip patinka žmonės?

— Žmonės geri. Tiesa, jie labai keikiasi, bet keikiasi ne iš piktumo.

— Na taip, jų toks papratimas, — man sako.

— O kaip patinka valdžia?

— Valdžia, matyt, deda visas pastangas, kad liaudis geriau gyventų. O jeigu ją liaudis išsirikto tai turi patikti.

— Valdžia gera, bet žmonės ne visi geri. Yra daug

— Mums šitas darbas nesvarbus, bet tu turi sužinoti, kas iš kolchozininkų ar tavo tautiečių kalba prieš valdžią. Sužinoti, gal kuris tremtinys ruošiasi bėgti. Ar kulimo metu kas tyčia neikiša geležies, kad mašiną sulaužytų. Tu esi pamokytas, turi šeimą ir mes tau duosim geresnį darbą.

— Ne, šitokio darbo aš negaliu dirbti. Niekad aš nebuvau šnipu ir tai ne mano charakteriui. Žmonės ir taip jau manim nepasitiki ir prie manęs prieš valdžią nekalba.

— Matai, tuoj pasirodai, kaip tau patinka mūsų valdžia. Manai, kad ištremtas į Sibirą galėsi girti savo buvusią supuvusią santvarką. Tokiems, kurie neina su mumis kartu, mes rasim gražesnę vietą negu Sibiras.

--Jeigu išpasakosi šios dienos pašnekėsi, būsi baudžiamas pagal šiuos straipsnius...

Vyt. Raulinaičio iliustracijos

tokių, kurie bando kaisioti į važiuojančius valdžios ratus pagalius. Visi turi gerai dirbti.

— Man dar niekas neskakė, kad aš blogai dirbu. Be to prašom pasiteirauti pas kolchozo pirmininką ir jis pasakys.

— Buvau ištremtas ir dabar galit tremti kur tik norit. Mane, nemokantį šnipinėti, tuoj išaiškins ir užmuš patys mano tautiečiai. Jis dar ilgai įvairiausiai grasindamas nori mane užverbuoti. Aš griežtai atsisakau.

— Neprašysiu ilgai, — pagaliau jis sako. — Mums užtenka ir susipratusių žmonių. O kuo tu buvai ir kuo esi aš dar pažiūrėsiu! Jeigu išpasakosi šios dienos pašnekėsi, būsi baudžiamas pagal šiuos straipsnius. — Ir jis man rodo popiergalį, kurį atidžiai perskaitau. Ten ir yra parašyta ką jis žodžių pasakė, o baudžiamųjų straipsnių numerių gerai nei nematau.

— Pasirašyk, kad tau tai žinoma.

Pasirašau.

— Svolačius! Jam patinka valdžia. Padarysim mes iš tavęs dar žmogų! — kalba išleisdamas pro duris.

O jūs šėtonai, šėtonai — einu galvodamas. Žino, turiu šeimą, bijosiu ir sutikčiau būti judošium. Tegul deda kur nori. Žmona taip pat pritaras areštavimui ar naujam ištreimimui, negu išdavystei.

— Na, ko norėjo iš tavęs komendantas? — klausia žmona.

— Buvo iš gretimo kaimo moteris. Ji nemoka rusų kalbos ir buvau pakviestas vertėju, — miglotai aiškinuos pirmą kartą meluodamas žmonai. Ir meluoju ne todėl, kad bijočiau jos išpasakojimų kitiems, bet pa-

Antanas Supronas (Toronto "Vytis") buvęs Lietuvos lengvosios atletikos rekordistas, kalbasi su dukterimi Taida, taip pat rekordiste, kuri Clevelande įvykusiose sporto varžybose pastatė mergaikių B klas. šuoly į tolį Š. A. liet. rekordą--15 pėdų. Šalia kita torontietė sportininkė Jonynaitė, mergaikių C kl. pastačiusi Š. A. liet. 4 rekordus.

Dirvos nuotrauka

NAUJŲJŲ METŲ PASAKA

Vladimir Dudincev

(8)

Aš susinešiau visus instrumentus į savo kambarį ir atsisukiau su šoferiu.

Mano pelėda tupėjo senojoje vietoje, ant palangės. Dabar aš galėjau visiškai ramiai į ją pasižiūrėti. Stipri kambario lempa apšvietė ją pro stiklą. Ar aš tikrai aiškiai ją matau? Aš priėjau prie lango. Kurį laiką mes stebėjome vienas kitą. Paskui pelėda pajudėjo ant palangės, kaip juda pelėdos ant šakos zoologijos sode. Po to ji pasilenkė į priekį, pakėlė savo koją su trim geltonais nagais ir krapštelė snapą. Paskui vėl atsisėdė ir nejudėdama spoksojo savo geltonomis, negyvai atrodančiomis akimis. Aš mačiau savo pelėdą visiškai aiškiai. Aš susigriebiau ir pradėjau iš dėžių išiminti ir sustatinti savo instrumentus. Netrukus kambaryje sublizgėjo stiklu ir nikeliu; aš buvau jį pavertęs laboratorija.

Kaip turiau pasiekti savo tikslą, klausinėjau save. Man reikėjo mažiausiai šešerių metų.

Aš bandžiau atsiminti bent keletą savo minčių, kurios įvairiais laikais buvo liepsnomis išrūkusios pro laboratorijos krosnį. Aš bandžiau jas užsirašyti. Tačiau iš to niekas neišėjo.

Jei aš dar tebeturėčiau tuos užrašus, tai man būtų sutaupta pusė darbo, dingtelėjo man, ir trenkiau kumščiu į stalą.

Aš pastebėjau ant grindų plėšiko laišką, kurį dienos metu buvau nepagarbiai numetęs ant grindų. Tada aš negalėjau net baigti jo skaityti. Dabar apsižiūrėjau, kad dar buvo keletas eilučių antroje lapo pusėje:

"Aš tiklu galėsiu tamstai dar kartą pagelbėti. Ar dar atsimenate plėšiką? Tad paklauskite moterį, kuri atnešė šį laišką, ir ji tamstai perduos sąsiuvinį, kurin aš slaptai įtraukiau visus tamstos užrašus iš lapelių, kurie dvejus metusėjo liepsnomis pro mūsų laboratorijos krosnį. Aš pats norėjau juos panaudoti, nes tamsta, kaip atrodo, visai nekreipė į juos dėmesio."

--Kaip aš besurasiu tą moterį?--suaimanavau, pakeldamas žvilgsnį į lubas. Tačiau aš dar buvau nebaigęs skaityti laišką, ir, kai susimąstęs nuleidau į jį akis, pamačiau žodžius:

"Jos telefono numeris yra..." Visa tai man atrodė lyg pasaka, ir jau po kelių sekundžių aš atsiradau tarp savo kolegų.

čiam gėda, kad norėjo padaryti savų brolių šnipu. Šimet derlius buvo kiek blogesnis, bet už darbadienį gavom po 1 kg. pasturlakų, o pinigais tik po 15 kapeikų.

Kitam numery: Išsiunčia miško plukdymo darbam.

kurie nejudėdami, lyg užburti, spoksojo į televizijos aparatą. Aš pasistačiau aparatą ant vieno draugo peties ir išsukau numerį. Tačiau tik po kelių skambučių atsiliepė jos balsas. Prasidėjo naujas mano gyvenimo periodas--nuo nesusipratimo, kurį aš pats buvau suvėlęs.

--Kodėl ne tuoj pat pakėlėte ragelį?--išsprūdo man. Tuoj pat susigriebiau, kaip grubiai tiežodžiai turėjo nuskambėti.--Kur sąsiuvinys? Jūs turėjote jį man tuoj pat paduoti.

--Ar jūs jo paprašėte?--pasakė ji.--Jūs net laišką nebaigėte skaityti. Nes ten parašyta: "Jeigu..."

--Tuoj galima pastebėti, kad tamsta nesupranti laiko vertės,--niršau aš.--Bet prašau, atleiskite...

Jokio atsakymo.

--Kodėl jūs nieko nesakote?--vėl sušukau.--Kur sąsiuvinys?

--Aš tuojau ateisiu,--švelniai suskambėjo malonus balsas.

Išgirdęs jos žingsnius, žinojau, kad laukiu ne vien tik sąsiuvinio. Jau pirmą kartą pamatęs tą moterį, pasiūtutau savotiškai jos traukiamas; kaip medžio gabalas, plaukias upę, jau iš tolo patenka į krioklio srovę. Antras aukošinis smėlio grūdelis artėjo į smėlio laikrodžio sąsmauką, kad netrukus, už akimirkos, nukristų į dugną. Aš laukiau su tylia resignacija: gerai --teatslenka ir nukrinta.

Jūs, gražiosios moterys, norite būti apsuptos gerbėjų ir turite teisę. Ir tu nori to, kaip tavo seserys. Tu dar neužmiršai to, prie kurio kapo dūsavai. Tu negalėsi jo užmiršti. Mano nereikšminga išorė negalės iš tavo atminties išspausti to keisto žmogaus ir jo savotiško veido. Jausmams, kaip meilė, aš tau neegzistuoju.

Tą akimirką atsidarė durys. Įėjo ji. Tylus grožis. Aš myliu tave, prabilo mano jausmai. Mano jaunystės laikai buvo praėję, buvo atėjęs subrendimas.

Bildesys į langą pažadino mane iš tų minčių. Tačiau aš neat-

sisukau, nes žinojau, ką tas bildesys reiškia.

Po trumpo pasisveikinimo išplėšiau sąsiuvinį iš jos rankų. Aš nusisukau, varčiau puslapius ir mačiau visus brėžinius, apybraižas ir skaičiavimus, kuriuos ištaisais metais nerūpestingai palikdavau užrašų lapeliuose. Susijaudinęs varčiau sąsiuvinį: žinojau laimėjęs dvejus metus. Aš dirbsiu institute ir namie ir taip sutaupysiu dar dvejus metus. Visa taip susitvarkysiu, kad tuoj pat metu vyktų keli bandymai. Aš dirbsiu dieną ir naktį.

--Kodėl taip karštai?--paklausė moteris, pamačiusi mane šokinėjantį tarp vamzdelių ir aparatų.

--Turiu labai mažą laiką...--skubiai atsakiau.--mano gyvenimas yra trumpas, o dar daug turitu atlikti. Aš turiu labai skubėti.

Visi aparatai ir instrumentai buvo įjungti. Iš pusių stiklinių spinduliavo marnos šviesos. Stiklo vamzdeliais tekėjo spalvoti spinduliai, nes tirpintuose minkštėjo reti mineralai.

Prieš langą miegojo mano pelėda. Ji buvo savo galvą pasikišusi po sparnu. Aš panorau galutinai įsitikinti ir pašalinti paskutinę abejonę.

--Ką tu matai priešais langą?--paklausiau moterį, rodydamas pirštą į pelėdą.

Po mano žodžių milžiniškas paukštis pakėlė galvą ir sumirksėjo savo geltonomis akimis.

Moteris priėjo arčiau prie lango. Ji prispaudė savo veidą prie stiklo. Rankomis pridengė smilkinius, kad galėtų geriau matyti.

--Aš nieko nežįuriu,--pasakė ji šypsodamasi ir nutilo. Ji žiūrėjo į mane, sučiaupusi lūpas. Atrodė, kad ji yra nustebusi.

--Aš nieko negaliu žiūrėti; ten nėra nieko,--pakartojo ji.--Ką tamsta ten maiti? Ar esi sekamas?

--Ne, ten nėra nieko,--išsisukinėjau aš.

Paskui išgirdau klausimą, kuris mane nustebino, ir aš nežinojau, ką į jį atsakyti:

--Kodėl tamsta pakeitė savo kambarį?

(Bus daugiau)

KUR GERIAUSIA PAILSĖTI PER ATOSTOGAS

GARSIAME CAPE COD — OSTERVILLE, MASS., KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO, LONG BEACH PLIAŽO, PUŠŲ PAVĖSYJE, GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE VASARVETĖS VILOJE

"AUDRONE"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
TEL. GA 8-8425

Ištaisinga vila, erdvūs kambariai • Gražus privatus 2 akurų pušynas — parkas • Šilto Golfstomo srovės, atvira jūros pliažas 5 min. pėsčiom • Rami aplinkuma, daug vabtos poilsui ir žaidimams • Geras lietuviškas maistas ir malonus patarnavimas.

VILA ATIDARYTA VASARAJIMUI

Lietuviai gavininkai Dr. Ed. ir Marija JANSONAI visus maloniai kviečia atvykti. Kreiptis:

AUDRONE-JANSONAS

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.

Naujas telefonas: GA 8-8425

TRECIOKAS AGENCY

SENIAUSIA LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA

Kelionių bilietų parūpinimas ir pinigų persiuntimas į visus kraštus

TAIP PAT IR VISOKIOS RUŠIES APDRAUDA

Kur tik besiruoštumėt keliauti, tuoj susirūpinkit su mūsų įstaiga

ALBINAS IR KAZYS TRECIOKAI

311 Walnut Street, Newark 5, N. Jersey

Telefonas: Market 2-4867

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, J. Paplėnas, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTI, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Braunasi neprašyti "talkininkai"

Šią vasarą, jau žymiai didesniu skaičium, Maskva į Lietuvą vėl vežasi raudonuosius propagandistus. Pirmieji jau nuvykę ir bent radijo bangomis jau pradėję aiškinti, kokia dabar gera tvarka Lietuvoje ir kokie geri rusai.

Jie, grižę atgal, turės, kaip ir praėjusių metų vežti panašūs propagandistai, kalbėti susirinkimuose, rodyti filmus, rašyti brošiūras ir knygas, kad tik plačiau paskleistų Maskvai naudingus aiškinimus. Ir, žinoma, Maskva juos aprūpins visa reikiama medžiaga. Ir ne tik medžiaga, bet ir visomis kitomis tokiais propagandai reikiamomis priemonėmis. Jau ir čionykščiai komunistiniai laikraščiai, leidžiami lietuvių kalba — Vilnis ir Laisvė, aprūpinami ne tik straipsniais, nuotraukomis, bet ir skyrių vinjetėmis, tarsi nukopijuotomis iš Tiesos ar Tarybų Lietuvos. Atseit, tuo pačiu dailininkų pieštomis. Tai broliškos, komunistų dosnios rankos "talka" čionykščiams komunistams, kad jie galėtų laisvėje gyvenančius lietuvius mulkinti.

Šiais metais maskviniai pavergėjai, rengdami grobio šventę, ten sukviesiems komunistiniams propagandistams rodys lietuvių tautos "džiaugsmą". Ir paskiau, kaip įprasta, pasipils pranešimai, kaip ten buvo didinga ir linksma. Linksma rusui, bet ne lietuviui — bet to nepasakys. Nepasakys, kad lietuviui, ir šiose sąlygose, kiek tik galėjo, demonstravo savo tautinį rūbą, buvo santūrus, laikėsi pavyzdžingai ir į rusus žiūrėjo su panieka. O eiti, kur buvo varomi, turėjo. Juk toks nedidelis pasirinkimas: pildyti įsakymus arba važiuoti į tremtį...

Šiais metais, greta jau įprastinių komunistinių propagandos priemonių, kuriomis jie klaidina Vakaruose gyvenančius, pasišovė ir naujais metodais įsibrauti į lietuvių tarpą. Jie pradėjo gaminti neva patriotinius rašinius, kuriuose labai gerai maskuota komunistinė destruktija ir iškilesni lietuvių niekinimas. Ir vis tai vardan Lietuvos patriotiškumo.

Tokius, pagal Maskvos kurdalių sukirptus rašinius, jie pradeda siuntinėti įvairioms lietuviškų laikraščių redakcijoms. Rašiniai, kad mažiau būtų įtarimo, net ranka rašyti, duoti rašiusiųjų adresai, tik įdomu, kad patikrinus, ar adresas teisingas, iš viso tokių asmenų nerasta. Taigi komunistiniai lietuvių kiršintojai išsigalvoja dar vieną metodą. Ir kai kuriuose lietuvių laikraščiuose, patriotiškumo skraiste apgaubti kiršinantieji rašiniai, kažin ar nebus atėję iš tų pačių šaltinių? Nes metodai, kuriais mums norima "gero", lygiai panašūs, kaip du vandens lašai.

Nereikia abejoti, kad Lietuvos okupantai sugebės ir dar šį tą "nauja" išgalvoti. Išgalvoti ir mesti į mūsų tarpą. O atsiras, kaip visada tokiais atvejais atsiranda, kas ateis į "talką". Vieni iš naivumo, kiti iš noro su kuo tai suvesti senas ar naujas sąskaitas, kiti dar dėl kurių kitų išsilankymo priežasčių. Ir taip okupantui, atėjusiam neprašyta talka, pasiseks piudyti, drumsti, vieną kitą suklaidinti ir ant savo meškerės pagauti.

B. G.

PORA PASTABŲ DĖL VIENO
B. RAILOS AKIMIRKSNIO

Šių metų birželio 29 d. Dirvoje buvo atspausdinta B. Railos akimirksnio kronika apie vieną Los Angeles Daikų menų klubo posėdį. Pagrindiniu to posėdžio kalbėtoju buvo S. Žymantas, o po jo kalbėjo kiti klubo nariai ir pats B. Raila. Iš B. R. aprašymo nelabai aišku, ką ten pasakė Žymantas, kiti nariai. Aiškiau tik, ką pasakė pats B. R., kuris liurbiais išvadinęs kultūrininkus ir kažkodėl nepatenkintas, kam V. Sidzikauskas skraido per Atlantą. Manyt, kad eliniams skaitytojui būdų daug įdomiau, jeigu jis iš to palyginti ilgo straipsnio galėtų sužinoti, kokia ar kokios problemos tame posėdyje buvo svarstytos, kaip dėl jų pasisakė pats Žymantas, kaip kiti diskusijų dalyviai. Tai viena mano pastaba.

Antra--tai dėl to, kad "mūsų pasipriešinimas turi būti visada vedamas totalinėje plotmėje". Vėl nežinia, ar taip pasakė Žymantas, ar pats Raila, ar kitas klubo dalyvis. Man visa, kas totališka, kažkaip kvepia neskaniai. Bet labai abejoju, kad ir

paskelbus totališką kultūrininkų mobilizaciją būtų "bematant galima nuginkluoti sovietinę propagandą spaudoje, literatūroje, meno ir mokslo leidiniuose". Kaip ir kokių būdų? Netikiu, kad ir koks kultūrinės akcijos centras čia ką galėtų padėti. Tai tebūtų tik dar vienas veiksnys, kurių B. R. kitais atžvilgiais taip aistringai nemėgsta.

Visa bėda tačiau yra ne čia. Visa bėda, kad kai kas pas mus galvoja, kad kultūrinį gyvenimą galima lygiai lengvai surikiuoti, kaip kareivių kuopą. Tik duok pakankamai jiems grikių košės ir drausmės ir pamatysi, kaip ji bematant nuginkluos visą sovietinę propagandą. Lyg, rodos, jie pamirštų, kad grikių košės ir drausmės prasme mes tikrai sovietų nepralensime.

Bet blogiausia, kai B. R. bando nurodyti, kad mūsų rašytojai turėtų dainuoti ne apie Orfejaus medį, bet rašyti apie Pirčupio tragediją ir Kalniškių mūšį (o gal čia Žymanto mintis?). Kadaiše išmintingasis J. Tumas-Vaižgantas visiškai teisingai yra pasakęs: "Rašytojai ne pelkių sausintojai -- bendruoju planu, viena tiesia linija". Tikrai, mielas Brony, nei joks kultūrinės akcijos centras, nei jokia rikiuotė čia nieko nepadės. Nepadės ir joks įsivaizdavimas, kad esame labai stiprūs ir kad viską galime. Nebūkime melo didvyrai, ir neapgaudinėkime patys save. Vienintėliu, kuo dar mes galime kam nors padėti, tai savo prisirišimu prie tiesos ir savo galėjimu, bent ligi tam tikro

KAIP MES 'SURUSINOME' KOMPARTIJOS VADOVYBĘ!

Raudonkepuraitės pasaka su Mizara vietoj vilko (3)

V. Rastenis

--Rašydami apie Lietuvos veikėjus, pareigūnus, jie "surusina" lietuvius, kad sudarytų didesnį rusų skaičių, daleiskime KP Centro Komitete, Tėlių lietuviškų pavardžių galūnes jie nukerta, kad atrodytų rusiškoms...

Štai net šitokių būdų R. Mizara stengiasi išteisinti kremlinę valdžią Lietuvoje nuo rusiškumo priekaišto.

Ką gi, turbūt geriausia bus pakartojus, arba išsiaiškurais tas "lietuviškas" pavardės iš CK, kurias ne mizarinė lietuviška spauda pamini ir parašo ne būtinai taip, kaip "džūkio" Zimano "Tiesa", o kaip V. A. Meščerjakovo "Sovietskaja Litva" rašo.

Bet prieš tai reikia pažymėti, kad ir toji "Sovietskaja Litva" lietuvių pavardės rašo gražiai lietuviškai ir jokių galūnių karpymu ar kraipymu jų nerusina. Pavyzdžiui, Adomavičius, Bagdaslauskas, Balkevičius, Banaitis ir t. rašomi rusiškais raidėmis, kiek galima prisilaikant lietuviškais prieš lietuviško ištartimo. Maža to, net ne lietuvių, bet vietinių, neatėjusių pavardės rašo lietuviškai, net ir rusiškais raidėmis. Pavyzdžiui, tas pats Zimanas, o ne Ziman, Bialoptetravičius (statybos min.), o ne Bialopetrovič, Kalačiovos, o ne Kalačiov, Yra, pavyzdžiui, Fedoravičius (Filharmonijos direktorius) ir Fedorovič-- lenkiško dienraščio

laipsnio, laisvai tiesai tarnauti. Nurodinėjimas, ką rašytojas turi rašyti, jau yra pasikesinimas į tokį laisvę. Nėra tarnavimas tiesai ir Justino Marcinkevičiaus pravardžiavimas "kom-somolcu". Lyg, rodos, rašytojus galima būtų rūšiuoti į ateitininkus, tautininkus, krikščionis demokratų, ar liaudininkus.

V. Trumpa,
Washington

YRA IR TOKIŲ ŽURNALISTŲ

Prieš kelias dienas Naujienose skaičiau neva atsakymą į Dirvos padarytus priekaištus socialistams. Po tuo rašiniu pasirašęs Vistaspats. Atseit--Pronskus (?).

Man atrodo, kad Vistaspats elgiasi kaip pirmąkart žurnalistas. Kai jau nėra argumentų atsakyti, tada pradeda kabinėti prie pavardžių ar kitų asmeniškumų, nieko bendro su rašiniu neturintys. Tai jau toks žemas žurnalizmo stilius, kokio Vistaspats tikrai turėtų gydytis.

O apie socialistų talką komunistams įsigalėti nėra reikalo nei Gaidžiūnui nei kitiems įrodinėjant prakitauti. Reikia tik apsidairyti. Pavyzdžiui kiek nori. Kitas reikalas ar tai socialistams ir jų tarnams malonu, jei faktai akis bado.

Vincas Paberžis,
Climax

PAKLYDĖS GUDRUMAS

Naujienose buvo paskelbtas labai gudria, bet sunkiai suprantama antraštė "Bekomentarinis insinucių komentarai" užvardintas J. Pivoriūno rašinėlis, kuris turėjo būti lyg ir atsakymas į Dirvos (71 Nr.) paskelbtas A. A. "Ištraukas be komentarų".

Visai neličiant J. Pivoriūno literatūrinio skonio, kur jį tvirtina, kad J. Meko eilėraščio ištraukos vaizdingesnės ir stilingesnės už Dan Propper (pagaliau didesnio vaizdingumo kiekį galėjo nulemti J. P. tautiniai sentimentai, pav., jau vien suminėti Leo Lėto, Algirdo Landsbergio ir kalvio Žaldoko vardai), tenorėčiau atitaisyti mažą datų nesusipratimą, kuris buvo panaudotas kaip vienas svarbiausių argumentų, ginant J. Meko neličiamybę. Girdi, A. A. pražiopsojęs, jog knyga "The Beats" turi įrašą "First Printing March 1960, gi "Metmenys" pasirodė 1959 m. gale. Tai tiesa. Tačiau J. Pivoriūnui tereikėjo žvilgtelėti į sekantį puslapį, ir jis būtų pamatęs, kad turinyje prie Dan Propper eilėraščio taip pat pažymėta (c) 1959 m.

J. U.,
Chicago

"Czerwony Sztandar" redaktorius (lenkiškai vieną rašo Fedorawiczius, kitą Fedorowicz). Taigi, rusų atėjūnus, pasidariusius Lietuvoje "veikėjais ir pareigūnais" ne taip jau sunku atskirti. Jų pavardės nelietuvių kalba leidžiamuose laikraščiuose nelietuvinamos.

Taigi, palminkim tegu sau ir naujais partijos CK narių, kandidatų ir revizijos komisijos sąrašą. Ten yra štai kokių pavardžių:

Barinov, Baukov, Byčkov, Gorbatenko, Denisov, Dubovskij, Ivanov, Kolesnikov, Kulvec, Luchnikov, Meščerjakov, Podnebesova, Počupailo, Romanov, Svisčiov, Spasionov, Strelcov, Teličiov, Titov, Chazova, Čistiakov, Gordijčuk, Pročuchanov.

Štai dar šiek tiek anksčiau CK ir kitų didžiųjų pareigūnų sąrašuose matytų pavardžių:

Bacharov (buvo respublikinis prokuroras Lietuvoje apie 10 metų), Bobanov, Cyganov, Fedotov, Jefremov, Kunčin, Paršin, Petrov, Poliščuk, Smirnov, Jegorov, Pantuchin, Sokolov, Teriošin, Vjuk, Volodin, Kulaženko, Afonin, Diomin, Dorošenko, Gorbатов, Krainiukov, Krasnobajev, Mironov, Ščiogolev, Majorov, Ufimcev, Jekaterincev, Korotkov, Škodin, Liubimcev, Zasyplin, Petrov (apie dešimtmetį buvęs planavimo komiteto pirmininkas) Mamajev, Kapralov, Kondakov, Kalugin, Levickij, Molotok, Trofimov, Šupikov...

Tai yra dalis pavardžių, kurios Lietuvoje yra tapusios žinomomis, nes tie atėjūnai rusai užėmė bei tebeužima vis aukštes politines administracines pareigas.

Jeigu net Washingtono valdančios partijos vadovybėje ir visų departamentų viršūnėse (sakykim, undersecretary ar panašiose pareigose) atsirastų tegu sau tikrai ir toks skaičius (apie 60) rusų, tiesiai atvykusių iš Maskvos,--ar nešauktų amerikiečiai, kad rusai Ameriką valdė? O čia gi, palyginti, mažutė Lietuvoje tiek atėjūnų valdytojų! Ir tai ne tiek! Juk pagal surašymą, atėjūnų rusų Lietuvoje dabar yra mažiau kaip 180,000. Atmeskim vaikus, gal net moteris ir kitus svarbesnius pareigų nepaėmusius, vistiek liks įvairioms aukštesnėms ir žemesnėms pareigoms administracijoje ir pramonėje ne šešios dešimtys, o šešios dešimtys tūkstančių atėjūnų rusų, atėjusių į mažą Lietuvą tenai ką nors valdyti!

Čia nei nepamirėtos tokios pavardės, pagal kurias irgi galėtum pamanyti, kad jų nešiotojai gal rusai, tik sulietuvinę savo pavardes. Pavyzdžiui, naujoji Šumausko pavaduotoja (vietoje Preikšo)--Piliušenko (Diržinskaitė), Kuzminas (ne Kuzmin), Muraško, Kalinas ir kt.

Prie lietuvių (!) apsišpatom prisikaityti ir Lietuvoje gimusių bei mokslus ėjusį Niunką, arba Lietuvoje beveik negyvenusį tėvų Rusijoje išaugintą sūnų Ozarskį (o juk vicepremjeras!) arba toki patį Rusijoje išauklėtą Liaudanskį--Liaudį. Bet galimas dalykas, kad toki savo pažitromis yra rusiškesni už rusus, lygiai, kaip rusiškesni už rusus yra iš lietuviškiausios šeimos kilęs Sniečkus. Arba, imkim Žiugždą, iš kilmės turbūt gi jau tikrą lietuvių: kur rasi rusą taip be atodairiškai ir taip pataikūniškai templančių Lietuvos istoriją ant rusams nacionalistams pagei-

daujamo kurdalių!

Taigi, jeigu jau keistumėm pavardes, stengdamies padidinti rusų skaičių, tai pirmi tam kandidatai galėtų būti Sniečkin ir Žugždin...

Kažin kodėl Mizara stengiasi įtikinti, kad tų rusų Lietuvoje, na... nėra per daug, kad visi, kas apie tą daugumą kalba, tai perdeda. Taip įtikinėti, žinoma jis bus išmokęs Vilniaus "kalvėje". Bet ir anie tenai ar kartais neldysta, stengdamiesi slėpti tikrąjį rusų skaičių ir tikrąjį jų vaidmenį Lietuvoje. Jeigu nori slėpti, jeigu nori rusų reikšmę rodyti mažesnę, negu iš tikrųjų yra, tai tas reiščia, jog patys jaučia, kad su tais rusais visgi nėra gerai. Tas reiščia, kad gėda prisipažinti, jog visgi svetimi Lietuvą apsidė ir tvarko. Jeigu tikėtų, kad rusų valdymas Lietuvoje pailgėtų, tai tada didžiutiesi jų daugumu, nes gero daikto juo daugiau, juo geriau... O dabar pyksta, jaudinasi už tą paprastą tiesos priminimą. Esą, et, "jiems tik rusai, rusai ir rusai!" Tai viskas, ką nuolankūs kvailingai ir jų apashtalai gali apie tai pasakyti...

(Bus daugiau)

PRASO PARAMOS

Lietuvių Katalikų Sielovada Vokietijoje, matydama diena iš dienos progresuojantį lietuviškojo jaunimo nutautėjimą, ryžtasi ir šiais metais tą nematytą vyksmą mėginti apstabdyti per vaikų ir jaunimo vasaros stovyklą. Jau daugiau kaip prieš pusmetį buvo susitarta su PLB Vokietijos Krašto Valdyba, kurios pirmasis tikslas yra lietuviškumo išlaikymas ir ugdymas, tą stovyklą organizuoti bendromis jėgomis. Kr. Valdyba tikėjosi tam tikslui gauti lėšų. Tačiau, deja visai neseniai paaiškėjo, kad lauktosios subsidijos nebus galima gauti ir to išvadoje Kr. Valdyba nutarė pradėti darbo atsiskyti.

Sielovada, pasitikėdama lietuviškosios pasaulio visuomenės lietuviškuoju sąmoningumu ir vokiečių bei tarptautinių organizacijų duosnumu Pasaulinių Pabėgėlių Metų progą, vistik ryžtasi organizuoti vasaros stovyklą bent katalikiškajam lietuvių jaunimui. Ligi šiol jau yra susiregistravę virš 130 vaikų ir jaunuolių nuo 10 iki 18 metų amžiaus, kurių didžioji dalis beveik visą laiką praleidžia nelietuviškoje aplinkoje.

Jie susirinks į Vasario 16-tosios Gimnazijos patalpas keturioms savaitėms, klausysis lietuviškų paskaitų, mokysis lietuviškų dainų, susipažins lietuviškais papročiais ir turės progos pajusti, kad būti lietuviui nėra pažeminimas, o garbė.

Apie 50 iš jų dalyvaus taip pat tarptautiniame eucharistiniame kongrese Miunchene ir tuo būdu prisidės prie lietuvių reprezentavimo šiame pasauliniame katalikų susitikime eucharistinei puotai švęsti.

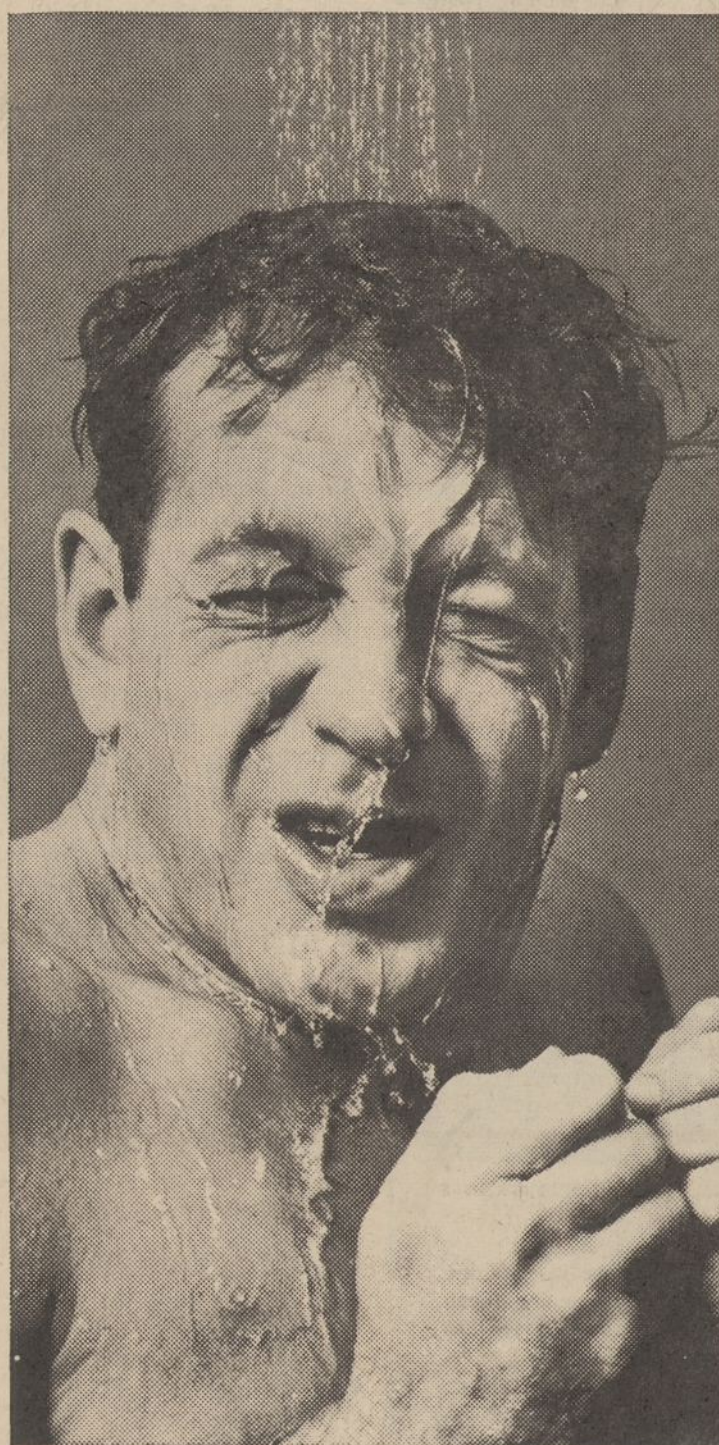
Visa tai reikalauja didžiulių lėšų. Išlaidos dar padidėja, kadangi už pasinaudojimą gimnazijos patalpos Kr. Valdyba, šalia faktinių išlaidų, dar reikalauja sumokėti gimnazijai į dieną už kiekvieną dalyvį po pusę markės, kad iš viso sudaro apie DM 2000.--. Visa stovykla provizoriniu apskaičiavimu atsieis apie DM 20,000, arba apie 5000 dolerių.

Todėl aš apeliuoju į viso pasaulio lietuvių sąžinę ir gerą širdišką duosnumą: atkite į pagalbą savo aukl! Kiekvienas skaitikas bus didelis pasitarnavimas mūsų jaunimo lietuviškai ir religinei dvasiai ugdyti.

Aukas prašau siųsti mano adresu: Tėv. Alfonsas Bernatonis, (16) DIEBURG, Minnefeld 34, W. Germany.

Kaip visuomet taip ir dabar lieku giliai įsitikinęs, kad mano prašymas bus išgirstas,

Jūsų Tėv. Alfonsas Bernatonis,
Sielovados Direktorius

BRRRRRRR
JEI REIKALINGAS AU-40
GASINIO VANDENS ŠILDYTOJO
... ŠILTAS VANDUO TIK UŽ ¼ KAINOS
THE EAST OHIO GAS COMPANY

Šimtai naujų skaitytojų, pradėję skaityti Dirvą ir ją džiaugiasi. Pasitelkiant, ar Dirvą skaityti jūsų pašištami ir kaimynai. Jei neatysitų jūsų adresu. Jie Dirvą gaus dvi savaites nemokamai.

Clevelandietis Benediktas Butkus, Clevelande įvykusiose sporto varžybose šuoly į aukštį pasiekęs geriausią pasekmę 5 pėd., 11 1/4 col. ir gavęs Liet. Bendr. I apyl. skirtą Dariaus ir Girėno dovaną. Dirvos nuotrauka

REIKIA PASIRUOŠTI BŪTI TĖVAIS

Iš Montessori draugijos veiklos Chicagoje

Straipsnių apie vaikų auklėjimą, ypač lietuviškojo dvasio, mūsų spaudoje nemažai pasitaiko. Tačiau jie beveik visi, daugiau ar mažiau tekonstatuoja esamąją padėtį šioje srityje, kuri tikrai nėra labai džiuginanti. Arba duodamas žvilgsnis į ateitį, kurios spalvos ypatingai tamsios, ir baigiama, kad jeigu taip arba anaiptu, tai aišku kelti tik tėvai, ypatingai motinos. Ir, kad jeigu tuomi nebus greitai susirūpinę, tai... Išvada aiški.

Nesurūpinę? Lyg vien rūpinimosi viskas baigtųsi, lyg jo vieno užtektų. Kaip padaryti, kad tas rūpestis atneštų gerus rezultatus, tuomi labai nedaug kas domisi. Čia jau esąs tėvų reikalas. Bet ar tikrai tik tėvų? Ar tai nėra kiekvieno žmogaus reikalas, nežinantis amžiaus, šeimos padėties bei profesijos, kad būsimoji karta išaugtų ne tik fiziškai, bet ir dvasiškai stipri? O mums, esantiems išsivijoje, dar ir lietuviška.

Parama šiam reikalui gali būti įvairi. Ir pradėti gal reikėtų, remiant kiekvieną rimtą pastangą, kuri bando atverti duris

Pro Lietuvos...

(Atkelta iš 5 psl.)

Chamber of Commerce šiais metais rengti paviljoną atsisakė) suprato viso to reikalo prasmę.

Per 10 dienų--nuo birželio 25 iki liepos 5--parodą aplankė per 400,000 žmonių. Dažnas jų stabelėjo ir ties Lietuvos paviljonu. Dažnas ir brošiūrą pasiėmė. Besidominčius gyvu žodžiu ir informavo tautiniais drabužiais pasipuošusius lietuvaitės. Dažnas sužinojo tai, apie ką anksčiau nebuvo girdėjęs.

Parodos pramogų estradoje Steponavičiaus choras turėjo progos pasirodyti suliet, programa. Prie įėjimo į didžiulės Navy Pier patalpas, Michigano ežero pakrantėje, parodos lankytojus sveikino dvi eilės įvairių valstybių vėliavų. Jų tarpe ir Lietuvos trispalvė. Plevesavo ji parodos dienomis šalia kitų ir puošniausioje šio didmiesčio Michigano garvėje.

Nedaug teturime progų pasireikšti masėje su savomis idėjomis. Tarptautinės parodos ir mugės mums, laikinai neprekiaujantiems Lietuvos vardu, turi tarptautinis forumas priminti tikstančiams kltataučių XX amžiaus gėdą--raudonąją vergiją ir propaguoti Lietuvos ir kitų pavergtųjų laisvinimo idėją.

Tik pasiruošti joms turėtume kiek galima rūpestingiau.

būsimiems bei esantiems tėvams, į vaiko auklėjimą. Kitaip sakant, pasiruošimą būti tėvais. Savaimė suprantama šiuo pirmiausia turėtų susirūpinti ir duoti pradžią patys tėvai, ir paskui visai teisėtai laukti ir tikėtis paramos iš visuomenės.

Žinau, kad pav. sakiny "pasiruošti būti tėvais", daugeliui, labai daugeliui tesukelia juoką. Tikrumoje tai liūdna reakcija ir dar liūdniau, kai tai atsakoma visai neapgalvotu argumentu. Girdi, kas mūsų motinas, mūsų seneles tam paruošė, o ar neišaugom žmonėmis ir dar geresniais, nei su visu paruošimu. Visai nenagrindėjant gerumo laipsnio, tenorėtųsi, kad prieš išstariant toki sakinį, tereiktų prisiminti, kokioje aplinkoje ir kokiose sąlygose augome mes, mūsų motinos ir t.t., ir kokiose dabar turi augti būsimoji karta. Tiesa, vaiko kūnui vystytis čia sąlygos kuo puikiausios. Bet jo dvasiai? Ir ypač dar, kai jis nesulaukia jokios pagalbos iš savo tėvų, ir tai beabejo dažniausia tik dėl jų nežinojimo, kaip suteikti šią pagalbą.

O, kad toks nežinojimas tikrai yra ir, kad jį stengiamasi sumažinti, parodė Montessorinio auklėjimo kursai, prieš porą mėnesių vykę Chicagoje. Jų metu neviena kursų dalyvė stebėjosi, kad štai šitas arba anas pri-

ėjimas prie vaiko atrodo toks savaime suprantamas, o vienok apie jį nebuvo pagalvota vien dėlto, kad senų, nuo šimtmečių užsilikusių įpročių, į kūdikių tebuvo žiūrima, kaip į "besielį gyvą daiktėlį", tereikalaujanti fizinės globos. Paskui į paaukusį vaiką, kaip į tabulą rasą, kurią tėvai pagal savo norus, aišku tik geriausius, turi prirašyti.

Belieka tik stebėtis, kad, vykstant tokiai milžiniškai pažangai civilizacijos srityje, pažanga vaiko dvasiniame auklėjime kažkaip tiesiog nenorima. Ir keista, kad Marijos Montessori tikrai dideli laimėjimai šioje srityje neįvertinami, o daugelio dabar vadinami "pasenusiais" auklėjimo metodais, gi anie, jeigu taip galima pavadinti "metodai", nuo viduramžių užsilikę, tebeaudojami, nežinint aiškių įrodymų, kaip jie sužaloja vaiko dvasią, palikdami nebepataisomus pėdsakus žmogui.

Tačiau yra žmonių, tiesa nedaug, kurie šiai problemai nėra nei kurti nei akli, kurie atiduoda ne tik savo laisvalaikius, bet ir visą asmeninį gyvenimą bei patogumus, kad padėtų šitam gyvybiniam reikalui. Šių žmonių, Marijos Varnienės, Domės Petrutytes ir prof. Adomo Varno pastangomis Chicagoje buvo įsteigta Montessori Draugija, kuri jau treči metai ruošia paskaitas, šį pavasarį suruošė kursus ir įsteigė vaikų židinėlį. Kursai, kuriuose pravedė pedagogė Domė Petrutyte, talkininkaujama Marijos Varnienės, apėmė 12 paskaitų. Tai nėra daug, ypač toms kursų dalyvėms, kurios apie Montessorinį auklėjimą iš viso nebuvo nieko girdėjusios, arba tik labai paviršutiniškai, tik vieną kitą nuotrupą, kuri daugumoje pasirodė irgi gerokai iškraipyta. Pasitaikydavo, kad ir kursų metu perduodamos mintys dažnai būdavo nesuprastos. Tačiau šiuos nesusipratimus visuomet atitaisydavo kursų lektorė Domė Petrutyte, kaip tik šitokiais momentais parodydama didelį taktą, nuoširdumą ir savo, kaip pedagogo, sugebėjimus, stengdamosi perduoti dar kartą medžiagą taip, kad ji būtų suprata pačių klausytojų pastangomis. Suprasta, o ne įkalta.

Vienu tokiu atveju, man prisiminė dr. J. Adomavičiaus straipsnis, pavadintas "Sudominkim, pražiodynkim, sušerkim". Straipsnis lietė vaikų auklėjimą. Ir tėvai buvo tie, kurie turėjo būti taip "prišeriami" medžiaga, kaip auklėti vaikus. Šitoks tėvų "apšvietimo" būdas man tuomet pasirodė absurdiškas, jau visai nekalbant apie pasėkas. Netrukus po to teko perskaityti žinutę apie Jėzuitų mokytojų suvažiavimą Chicagoje, kurio metu St. Louis universiteto dėstytojas Tėv. J. J. Divine pareiškė, kad mokyklose, šiuo metu yra per daug "pėnėjimo šaukštų", kuris vedas prie protinio bergždumo. Išdava aiški--tėvai šeriami žiniomis, jie tą patį daro su savo vaikais, ir ratas sukasi visą laiką toje pačioje vietoje.

Grįžtant prie kursų: jų paskaitos atspausdintos, ir kiekvienas kuris tuomi domisi, jas gali užsisakyti pas P. M. Kučiniene, 6622 S. Wood St., Chi-

cago 36, III. Tikėkimės, kad šių kursų tąsa prasidės vėl rudenį. Kokie Montessorinio auklėjimo rezultatai, be abejo geriausia galėtų pasakyti anie tėvai, kurių vaikai lanko D. Petrutytes ir M. Varnienės vedamą vaikų židinėlį. Aplankyti židinėlį gali kiekvienas iš anksto susitaręs, kuriam įdomu pamatyti, kaip ir ką mažieji ten veikia. Tikrai labai gaila, kad šis vaikų židinėlis dar toks nedidelis, o tai dėl lėšų ir patalpų stokos, kad jis dar tiek nedaug vaikų gali savyje sutalpinti. Todėl, nors ir naivu, bet reiklia tikėti, jog jis susilauks paramos, kad galėtų išsiplėsti ir apimti kiek galint daugiau vaikų. Pagaliau, šis tikėjimas jau turi pagrindą, mes jau turime pionierių šiame darbe ir tai Tautinė Sąjunga, paaukojusi \$1000. Už šį tikslą buvo nupirktas didesnis dalis darbo ir mokslo priemonių vaikų židinėliui. Šis Tautinės Sąjungos mostas yra daugiau nei gražus, nes jis parodo, kad yra dar žmonių, kuriems tikrai yra svarbu, kokia bus būsimoji karta, kad jie jaučiasi už tai atsakomingi.

Z.K.

Lake Hotel

SEVENTH and PARK Aves ASBURY PARK, N. J.

DIDŽIAUSIA IR GRAŽIAUSIA LIETUVIŲ VASARVIETĖ - ATLANTO PAKRANTĖJE

Grazūs kambariai. Šviežias maistas. Žemos kainos. Vakaraš šokiams groja orkestras. Tarp dviejų ežerų, prie pat okeano paplūdimio. Kreiptis: Edmundas Kubaitis, prezidentas, arba A. Žemaitis, viceprezidentas-sekretorius.

Tel. Prospect 4-7788 ir 6-9671

EAGLE STAMPS VISADA PADIDINA SUTAUPAS

the MAY ^{CO'S} (2) BASEMENT stores

ISPARDAVIMAS!

Lengvumas antrojo vietoj... WASH 'N' WEAR

TROPINES KELNES

Gamintos labai garsaus Geriausio vyrų kelnų gamintojo

3.99

- Navy Blue
- Medium Grey
- Charcoal Grey
- Tan

Taip pat, apskritus metus pasirinkimas iš šių grupių:

- Arnel* Triacetate
- Dacron** Polyester and Rayon
- Dacron** Polyester and Arnel* Triacetate
- Dacron** Polyester and Cotton

Metinis kelnų išpardavimas! Puiki kombinacija puikaus stiliaus, gero siuvimo, geriausios medžiagos ir May's Basement žema kaina! Su jomis visą vasarą praleisit vėsiai, ilgiau, negu su kitomis, jūsų biudžeta neapsunkinančiom wash and wear kelnėmis. Visos turi gerą išbairgimą, visos populiaraus stiliaus. Ilgiau nelaukit... taupymui... taupymui!

35c ekstra už atlenkimus.

* Celanese trademark ** Du Pont trademark
Paštu ir telefonu užsakymai pildomi...
Šaukit Cherry 1-3000

The May Co.'s Basement Clothing Department,
Downtown and On the Heights

DYDŽIAI
28 iki 50
Vyrams ir
jauniems
vyrams!

LIETUVIŲ KLUBAS ir SVETAINĖ

Lietuvių Svetainėje renkite lietuviškus parengimus, o poilsį praleiskite tarp savųjų Klube.

— Cleveland —

6835 Superior Avenue EX 1-1143

Geriausios sveikinimai ir linkėjimai visiems mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave.,
N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable Music" WJW Radio, Monday thru Friday,
7:05-7:30 P. M.

CLEVELANDE ir apylinkėse

SPORTO VARŽYBAS LAIMĖJO ŽAIBAS

Pereitą šeštadienį, liepos 9 d., Clevelande įvyko sporto šventė Dariaus ir Girėno tragiško žuvimo 27 metų sukakčiai paminėti. Šventės programoje buvo tarp miestinės lengvosios atletikos rungtynės tarp Clevelando ir Toronto ir Š. Amerikos lietuvių lauko teniso komandinės pirmenybės. Šventę globojo LB Clevelando pirmosios apylinkės valdyba.

Lengvosios atletikos pirmenybės laimėjo clevelandiečiai 220:170. Ir tuom atsirevanšavo už praėjusių metų pralaimėjimą. Varžybos buvo sekmingos ir pasiekta visa eilė

neblogų pasiekimų ir keletas naujų Š. A. Liet. rekordų.

Specialią Dariaus ir Girėno dovaną už geriausią varžybų pasiekimą vyrų gavo B. Butkus (Clevelando Žaibas), šuolyje aukštį pasiekęs 5' 11 1/4" (1.81 m). Tokią pat dovaną moterų klasėje gavo D. Pacevičiūtė (Toronto Vytis), taip pat šuolyje aukštį pasiekusi 4' 7" (1.40 m). Abi dovanas paskyrė LB Clevelando pirm. apylinkės valdyba.

Plačiau apie varžybas ir jų davinius bus kitame Dirvos numeryje.

Lauko teniso komandinės varžybas laimėjo Toronto Vytis. Nugalėtojams teko Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos pereinamoji taurė.

Vakare, Čiurlionio Ansamblio namuose, įvyko Dariaus ir Girėno minėjimas, dovanų įteikimas laimėtojams ir sportininkų pobūvis. J. Nasvytis jauniems sportininkams papasakojo apie Dariaus ir Girėno žygį. Sportininkus sveikino LB pirm. apy-

linkės vald., pirm. F. Eidimtas ir LVS Ramovės pirm. A. Jonaitis.

Tiek iš sportinės, tiek iš organizacinės pusės šios varžybos buvo vienos iš geriausiai pasisėkusių.

• **Mirga Kizienė**, Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos vedėja, mokslo metams pasibaigus, atsiuntė Dirvai padėką, už teiktą mokyklai talką.

BALFo skyrius prašo patikslinti, kad jų gegužinė Neurų ūkyje įvyks liepos 24 d., o neolituanių liepos 31 d.

• **St. Gudas su ponia**, vykdamas į SLA seimą Pittsburghe, aplankė artimuosius Toronte, Detroito ir kitur, buvo sustoję Clevelande, apžiūrėjo Dirvą ir pasikalbėjo aktualiaisiais reikalais.

• **Skautų tėvų komitetas** dėkoja skautų reikalams aukojusiems. Po \$10.00 — Dr. J. Stankaitis, Dr. Juskenienė, V. Matulevičius, Z. Jankus, ir Ramovė. Po \$5.00 F. Kaminskas, J. Kamaitis, J. Žagarskas, M. P. Puškorai, A. Jonaitis. Komitetas prašo iki liepos 15 d. aukas su išsiuntiniais vokais grąžinti komitetui.

• **Jonas ir Marytė Rudokai**, tabako ūkininkai iš Burfodo, Ontario apylinkės, drauge su sūnumi Vytuku, praėjusį savaitgalį viešėjo Clevelande pas savo bičiulius ir Vytuko krikštėnėlius, Vytautą ir Norą Braziulius. Viešnagės proga aplankė K. Atkotičio, Mrs. Annos Liutkus, inž. Pijaus ir Hypatijos Žiūrių šeimas. Jonas Rudokas lydimas Vytauto Braziulio lankėsi ir Dirvos redakcijoje; svečių iš Kanados su šios spaudos įmonės darbu supažindino Dirvos redaktorius Balys Gaidžiūnas. Svečias Dirvos reikalams paliko \$5.00.

• **SLA 14 kuopos vasarinis pobūvis** iškilą įvyks rugsėjo 4 d., sekmadienį, gražioje Jono ir Onos Blaškevičių sodyboje. ALS 14 kuopos ir kitų mūsų susivienijimo kuopų, veikiančių Clevelande bei jo apylinkėse nariai, malonai kviečiami iškilose dalyvauti. Bus padaryti delegatų, dalyvavusių deimantiniam seime, pranešimai.

KAS DIRVOS NESKAITO — DAUG NUSTOJA!

Naujiems skaitytojams
Dirvos prenumerata
metams tik 8 doleriai!

Iš S. Asevičiaus 65 m. sukakties Clevelande. Iš kairės: L. Staškūnas, p. Žemaitienė, V. Braziulis, K. Žukas, S. Asevičius, J. Virbalis, p. Tallat Kelpšienė, F. Eidimtas ir p. Gatautienė.

S. ANSEVIČIAI IŠSIKĖLĖ Į KANADĄ

S. Asevičius su ponia, Clevelande išgyvenę virš 10 metų, buvę aktyvūs lietuviškųjų organizacijų veikėjai, praėjusį savaitgalį apėjo Clevelandą ir išsikėlė į Torontą. Išsikėlimo priežastys, kad ten drauge gyvendami su sūnaus šeima, lengviau galės leisti pensininko dienas.

St. Asevičius gimęs 1895 m. vasario 26 d. Šių metų pradžioje Clevelande buvo atšvęsta jo 65 m. amžiaus sukaktis. Jo gyvenimo kelias labai įvairus, Lietuvos nepriklausomybę atstatant labai patrauklus ir įvairus, tat šia proga čia kiek plačiau ir supažindinsime.

St. Asevičius mokėsi Seinų miesto keturklasėje mokykloje, Veiverių Mokytojų Seminarijoje ir Suvalkų Pedagogikos kursuose, kuriuos baigė 1914 m. Yra baigęs Irkutsko karo mokyklą ir rusų kariuomenėje išbuvęs 1915-1918 metais.

1918 metais rugsėjo mėn. su Lietuvių Rovno bataliono likučiais grįžo į Lietuvą. Grįžęs mokytojauja pradžios mokykloje Mikyčių kaime, Seinų apskr. Jau 1918 m. gruodžio 15 d. Seinuose organizuoja apskrities karo komendantūrą, o 1919 m. sausio 6 d. su savo kareiviais kaunasi prieš lenkus. Sausio mėn. 9 d. paskelbia Seinų mieste ir apskr. karo stovį. Per visą buvimą Seinų apskr. komendantu kovoja prieš lenkus, ypač gana žiaurios kautynės prasideda rugpiučio 22 d. ir tęsiasi iki rugpiučio 27 d., kada Seinų miestas pereidinėja iš rankų į rankas ir galutinai tenka lenkams, nes nustatoma nauja demarkacijos linija, o komendantūrai tenka įsikurti Lazdijuose.

Spalio pradžioje, pačiam prašantis, perkeliamas į 7 pėst. pulką ir dalyvauja kautynėse prieš bermontininkus iki 1920 m. sausio 14 d.

Nuo 1920 m. sausio 16 d. iki 1922 m. gegužės 28 d. prieš lenkus.

1926 metais tarnauja šarvočių Rinktinėje Tankų Batalione, po to 1927 m. 1 Divizijos štabe ir 1 pėst. pulke. 1932 m. rugpiučio 1 d.

PARDUODAMI NAMAI

Neff Rd. — East Park Dr. dviejų butų po 5 kamb. Trys gražūs kamb. ant 3-čio aukšto. Centr. šildymas.

Coit Rd. trijų butų 6x6x4. Trys nauji gaso pečiai. Prašo \$21,900.

Neff Rd. — 185 St. vienos šeimos mūrinis, 9 metų, iš 5 kamb. Didelis skydas.

Noble — Monticello colonial iš 8 kamb.; dvi vonios; centralinis šildymas. Prašo \$18,900.

Saukite Paul Mikšys namų telef. LI 1-8758 arba office

KOVAC REALTY
KE 1-5030 960 E. 185 St.

St. Asevičius, Lietuvos kariuomenės majoro uniformoje.

išeina į pensiją apsigyvendamas ūkyje, netoli Lazdijų.

Begyvendamas ūkyje įsijungia į visuomenines ir ekonomines organizacijas: jis Smulkaus Kredito Draugijos valdybos pirmininkas ir reikalų vedėjas, Žemės ūkio kooperatyvo valdybos narys ir reikalų vedėjas, Savanorių-kūrėjų apskrities valdybos pirmininkas, Atsargos karininkų Seinų aps.

skyriaus vald. pirmininkas, Apskrities Tarybos pirmininkas, Apkritis Šaulių Tarybos narys.

1941 metais vėl Lazdijų apskrities komendantas. Laikinąją vyriausybę vokiečiams likvidavus, likviduojama ir komendantūra.

Po šio pasišvenčia vien tik ūkininkavimui, bet 1944 m. liepos 29 d. bolševikams spaudžiant vokiečius, su visa šeima apeidžia tėviškę ir atsiduria Dresdene. Vokiečiams kapitulavus papuola į Seligenstadto lietuvių stovyklą, kur beveik visą laiką eina stovyklos kooperatyvo valdybos pirmininko pareigas.

1950 m. balandžio 25 d. atvyksta į Clevelandą. Čia jis visą laiką dalyvauja Lietuvių Bendruomenėje, LVS Ramovėje, SLA 136 kuopoje, Lietuvos Atgimimo Sąjūdyje.

S. Asevičiui, Dirvos nuolatiniam skaitytojui ir rėmėjui, apeidus Clevelandą ir įsikūrus judrioje ir didelėje Toronto lietuvių kolonijoje, linkime geriausio pasisekimo.

VYKSTATE ATOSTOGŲ?

Pasirūpinkite nelaimingų atsitikimų ir ligos apdraudą.

Pagrindinė suma

\$10,000.00 \$15,000.00 \$20,000.00

Nel. atsit. medic. išlaidos

\$ 1,000.00 \$ 1,500.00 \$ 2,000.00

Apdraudos dienos

7 \$4.35 \$ 6.05 \$ 7.70

14 \$7.15 \$ 9.85 \$12.60

21 \$8.75 \$12.10 \$15.40

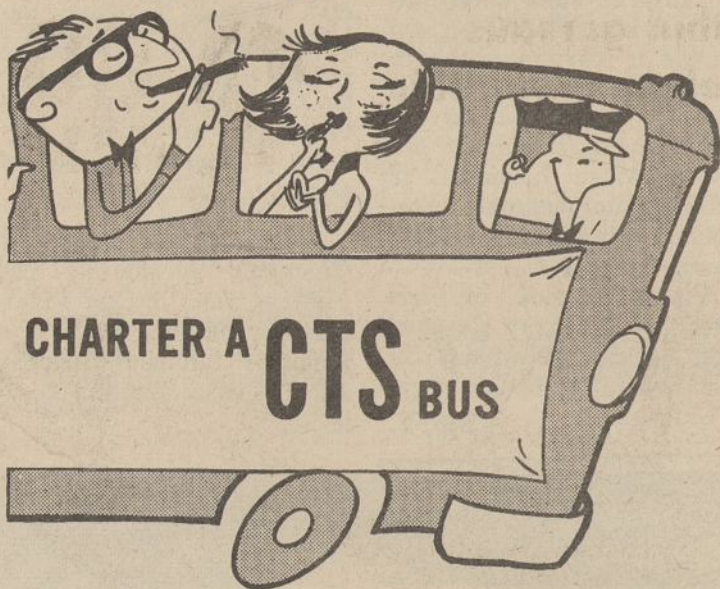
Galima apsidrausti iki \$50,000.00.

GENERAL UNDERWRITERS

UT 1-2345

Joseph P. Mull

TRIP-TIPS

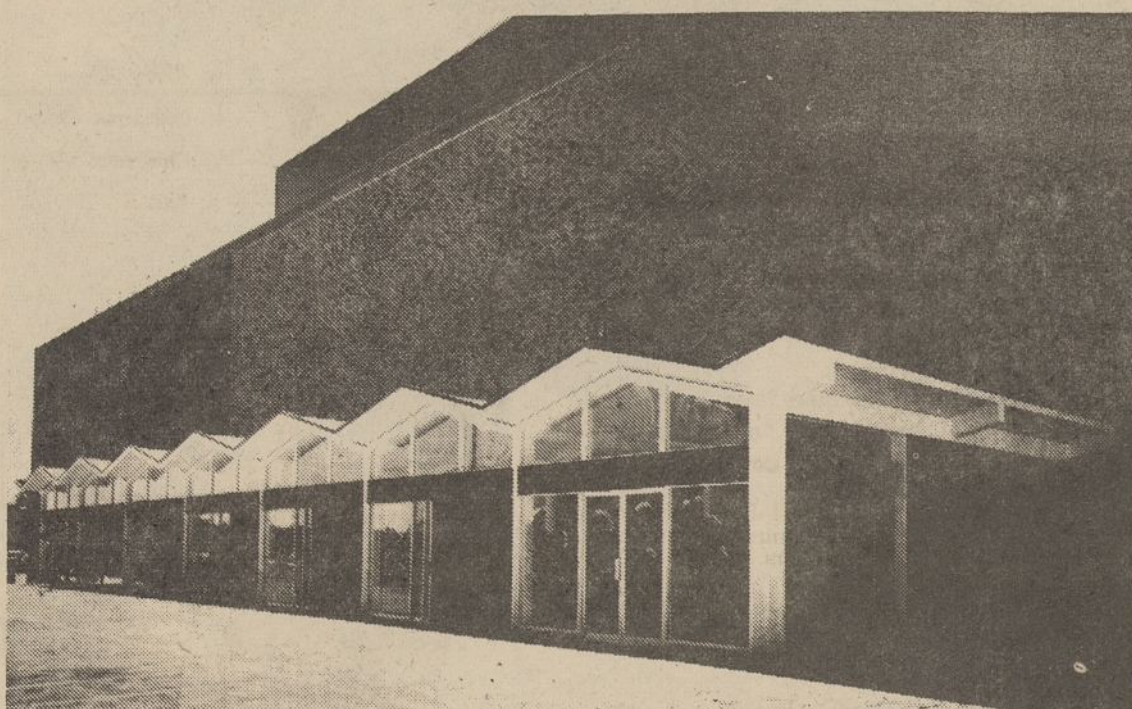

CHARTER A CTS BUS

Daug daugiau džiaugsmo, kada keliaujate grupėmis. Pobūviams, piknikams, išvažiavimams, konvencijoms — daug saugiau, greičiau, smagiau — pigiau, negu galvojat.

FOR GROUP TRIP INFORMATION
PHONE MAIN 1-9500

CLEVELAND TRANSIT SYSTEM

May Co., kurios skelbimai kas savaitę skelbiami Dirvoje, baigia įrengti trečiąją savo didelę krautuvę naujai įrengiamam Parmatown Shopping Center. Krautuvė įrengiama pagal naujausius reikalavimus, turės virš 200 pardavimo skyrių. Šis skyrius bus šios dienos atsakymas į pirkėjų pareikalavimus — pareiškė May Co. viceprezidentas ir vyriausias vedėjas S. Rosenberg. Krautuvės plotas virš 300,000 kvadratinų pėdų. Pirkėjų mašinų pastatymui bus per 5000 vietų. Naujos krautuvės vieta, esanti prie Ridge ir Ridgewood Dr., yra gerai pasiekama labai plačioms apylinkėms. Jos atidarymas numatomas šios vasaros pabaigoje.

EAST CLEVELAND—EUCLED & SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH—SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

20 metų tos srities

praktika

VOKISKŲ RADIOJO
APARATŲ TAISYMAS

TELEFUNKEN

TELEFUNKEN HI-FI STEREO SETS

Authorized Factory Service

SCHWAB RADIO & T.V.

SALES AND SERVICE

PAPIGINTA KAINA PARDUODA TELEVIZIJOS

IR TELEFUNKEN RADIOJO APARATUS.

11615 Detroit Ave.

LA 1-4669

CLEVELAND 2, OHIO

KAS IR KUR?

• Lietuvos Pajūrio, Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugijos leidžiamo laikraščio antrasis numeris jau atspausintas ir artimiausiu laiku jis pasieks skaitytojus. Numeris gausiai iliustruotas, yra aktualių straipsnių ir naujų žinių.

• Vienas Kanadoje miręs lietuvis parašė labai gražų, tautinį testamentą. Aprūpinęs savo gimines ir apmokėjęs skolas, visą savo turį paliko Balfui, jei jo mirties dieną Lietuva dar bus okupuota. Teismui pristatytas įrodymų, kad Lietuva tebėra okupuota, Balfas gavo \$2,261.61 palikimo. Surinkus daugiau žinių apie šį patriotą-geradarį, visuomenė bus painformuota plačiau.

• Jonas Lietuvninkas, iš Baltimorės, atsiuntė vėl dvi Dirvos prenumeratas.

• J. Mažionis, iš Washingtono, mokėdamas prenumeratą atsiuntė ir \$5.00 auką.

• Balf Centre birželio mėn. turėta \$11,632.76 pajamų. Iš jų bendrajam šilpai skirta \$8,952 (\$1,878.84 už vaistus). Vasario 16 gimnazijai atsiųsta \$1,353.00. Lietuviškos gimnazijos paremti kun. B. Sugintas kas mėnesį atsiunčia \$1100.

Ivairūs Balf skyriai ir organizacijos prisuntė \$4,105.21 aukų. Pažymėtina, kad Los Angeles Birutietės atsiuntė \$210.00, Los Angeles Balf skyrius \$500, Balf skyrius Elizabeth \$77.00, Waterbury \$118.51, Kanados Lietuvių Bendruomenės šalpos Fondas \$550, Harison \$116.00, Nashua \$38.00, Lawrence, Mass. \$45.00, Chicagos Balf skyriai (per Apskritį): Nr. 3 — \$148.00; Nr. 4 — \$70.00; Nr. 5 — \$121.90; Nr. 6 — \$820.70; Nr. 14 — \$300.00; Apskrities Valdyba \$100.

New Yorko, apylinkių ir iš toliau atskiri asmenys birželio proga dar atsiuntė \$273.00; Čiurlionio Ansamblio Koncertui Rengti Komitetas \$200.00, New Rorko sportininkai — \$50.00.

VAISTŲ SIUNTIMAS Į LIETUVĄ

Gavome tikras žinias, kad vaistų siuntimas į Sovietų Sąjungą ir jos okupuotus kraštus nuo š. m. spalio 1 d. pertvarkomas. Nuo tos dienos, sovietams reikalaujant, visi vaistų siuntinukai, pasiekę gavėją už geležinės uždarangos, privalės turėti receptus, išrašytus ir antspauduotus sovietų daktarų. Receptuose turės būti įrašas: "vaistams iš užsienio". Be tokių receptų vaistų siuntinukai po spalio 1 dienos nebus įteikiami.

Kaip ir kuriomis sąlygomis daktarams bus leista rašyti receptus "vaistams iš užsienio" — nežinome. Iki šiol tokie receptai buvo duodami labai nenormomis, kiti gydytojai visai jų nerašydavo, teisindamiesi, jog uždrausta.

Norėtusi visiems vaistų siuntėjams į Lietuvą ar SSSR patarti, kad chroniškiems ligoniams didesnes vaistų atsargas pasiųstų prieš rugsėjo 1 d. Vėliau siuntinių be receptų nebebus galima siųsti.

Nereikėtų pulti į paniką ir tuoj pat siųsti bet ką ir bet kam. Vaistai nėra saldainiai. Jei nereikalingi — gali labai pakenkti. Tačiau, kurie yra įsitikinę vaistų reikalingumu, liepos ir rugpjūčio mėnesiais drąsiai dar gali pasiųsti ir be receptų.

Didesnius kiekius siunčiant reikia daryti, kad gavėjas nebūtų įtartas spekuliacijomis.

Siuntoms skolon virš \$ 50.00 vertės reikia su užsakymu į Balfą atsiųsti ir \$ 50.00 rankpinigį. Toks yra Balf Centro Valdybos nutarimas.

Vaistų siuntiniams per Balfą kreditas duodamas neilgesniam kaip vieno mėnesio laikui.

Kun. L. Jankus, Balf Reikalų Vedėjas

HARTFORD

Pavergtųjų tautų savaitė

Liepos 16 dieną, šeštadienį, 8 val. vakaro Batchelder Mokykloje, kampas New Britain ir Newington, Hartforde įvyksta tautybių bendras susirinkimas pavergtųjų tautų reikalui. Pagrindiniu kalbėtoju yra pakviestas kun. Brown, garsus kalbėtojas ir sovietų reikalų žinovas, kuris buvo JAV Ambasados kapelionu Maskvoje per 12 metų. Be to kalbės Pavergtųjų Tautų Centro Komiteto atstovas

LIETUVIŲ DIENŲ leidykla neseniai puošniai išleido Algirdo Gustaičio ir Vytauto Stasiūnaitio knygą vaikams "Algis Trakys ir Taksiukas Šleivys", apie jų nutikimus Lietuvos kaime, pirmąją seriją "Kova su gaidžiu". Tai lietuviškų "komikų" tipo skaitymai ir paveikslai, pagal kuriuos anksčiau V. Stasiūnaitis Chicagoje yra paruošęs spalvotą muzikalinę filmą. Knygos išleidimo proga Lietuvių Dienų leidėjas ir redaktorius, autorius ir draugai viename Sunset bulvaru restorane, Hollywood, Calif., turėjo iškilmingą ir vaišingą krikštiną. Nuotraukoje dalyviai iš kairės: jau pasveikęs žinomas liudies ir tautinių šokių mokytojas, "Vilties" folkloro magazino redaktorius Vytautas Beliajus, prof. St. Žymantas, Liet. Dienų administratorius A. Pauliukonis, komiko autorius Algirdas Gustaitis, aktorius — režisiorius Gasparas Velička, Liet. Dienų magazino leidėjas A. Skirius, redaktorius Bernardas Brazdžionis ir Bronys Raila (žiūri į laikrodį, nes linksmos vaišės, matyt, per ilgai užsitęsė).

Daumanto Čibo nuotrauka

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

ŽALGIRIO MŪŠIO SUKAKTIS

Žalgirio mūšio 550 metų ir Dariaus-Girėno skridimo minėjimo, kuris įvyks š. m. liepos 17 d., sekmadienį, "LITHUANIAN PLAZA", Marquette Parke, tokia tvarka:

I. PAMALDOS

Visose Chicagos lietuvių bažnyčiose įprastu laiku sekmadienį, liepos 17 d., laikomos pamaldos minėjimų intencijai. Sakomi pritaikinti pamokslai. Tuo reikalu yra pasiųsti parapijų klebonams laiškai.

II. PARADAS

Prasidės 2 val. po piet nuo Western Ave — 69-tos g-vės. Iki šiol turimomis žiniomis parade dalyvaus: Dariaus-Girėno ir Don Varno postai, ramovėnai, savanoriai — kūrėjai, birutietės,

ir burmistras J. Kinsela. Antroje dalyje numatoma meninė programa.

Pavergtųjų Tautų savatei propaguoti yra išleista keletas tūkstančių plakatų su užrašu "For Freedom's Sake Observe Captive Nations' Week July 17-23".

Šie plakatai yra platinami Hartforde ir apylinkėse. Tautiečiai yra prašomi tuos plakatus įsigyti ir prikabinėti prie automobilio. Susirinkimo parengimu ir plakatais rūpinasi specialus iš įvairių tautybių sudarytas Comeneticuto Pavergtųjų Tautų Išlaisvinimo Komitetas.

Tikimasi, kad žmonės supras pareigą šitame bendrame susirinkime dalyvauti ir visi įsigys minėtus plakatus.

Lietuvių atstovas

DIRVAI AUKOJO

Prenumeratą pratęsdami, Dirvą aukomis parėmė:

Petruskas V., North Chicago	1.00
Akelis V., Venezuela	5.00
Macius A., Bellwood	2.00
Trapkas H., Chicago	1.00
Rekašius Z., W. Lafayette	5.00
Dabrila V., Worcester	1.00
Aleksandrūnas V., Los Angeles	2.00
Grigonis A. Dr., Chicago	5.00
Klimas M., Linden	2.00
Apanius V., Cleveland	5.00
Daunoras J., Chicago	5.00
Mališka J., Norwood	1.00
Barskaitė D., Chicago	3.00
Jurkevičienė E., Toronto	5.00
Kukarskas J., Baltimore	2.00
Kalėda K., Colombia	2.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Dirvos nuotrauka

NEW YORK

Jokubo Stuko vedama Lietuvos Atsiminimų radijo valanda New Yorke, nuo liepos 2-os dienos transliuojama viena valandą vėliau, t. y. nuo 5-os iki 6-tos valandos vak., kiekvieną šeštadienį.

Rugpjūčio 7 d. įvyks radijo valandos gegužinė lenkų sode, Jamaica, N. Y. Bus renkama tos šventės gražiausia lietuvaite, skiriamos premijos geriausiai šokėjų porai ir kt.

Dr. Stasės Binkakienės ir Juozo Kent, čia gimusio lietuvių, sutuoktuvės įvyko liepos 9 dieną, Apreiškimo parapijos bažnyčioj, Brooklyn, N. Y.

Stasys Gudas ir Domas Penikas su žmonomis praeitą savaitę lankėsi Detroito pas inž. Joną ir Jadvygą Duncius ir kitus gimines bei draugus. Grįždami porai dienų buvo sustoję Niagara Falls, Ont.

Abu keliautojai yra aktyvūs New Yorko lietuvių visuomenės veikėjai.

Dr. Pranas Sutkus iš Chicagos, ilgąjį savaitgalį praleido New Yorke, kur jis dalyvavo savo kolegos dr. Gedimino Čeko ir Aldonos Norkaitės jungtuvėse pirmoju pabroliu. Vėliau aplankė New Yorko žymesnes vietas.

Dr. Sutkus neseniai baigė atlikti praktiką moterų ligų specialybei įgyti ir greitu laiku ruošiasi atidaryti gydytojo kabinetą Chicagoje.

Konsulas A. Simutis, dr. V. Paprockas ir P. Paprockas liepos 10 d. išskrido į Maino valstybę porai savaitės atostogų pas dail. Lapę.

Stella ir Vytautas Abraičiai, aktyvūs Tautinės Sąjungos veikėjai, atstogos praleido SLA vieloje, Atlantic City, N. J. Kartu atostogavo S. Abraitienės mamytė p. Jostautienė ir jos anukė iš Chicagos.

Agr. Antanas Zubrys, iš Chicagos, svečiuojasi pas gimines Joną ir Oną Valaičius, Brooklyne, N. Y. Aplankė ir buvusius kolegas Jurgį Sirusą, Antaną Diržį ir kt.

NUOTAIKINGA IŠSKYLA

Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris ir Korp! Neo Lithuania praeitą sekmadienį surengė šeimyninę išskylą gražioje Chicago Heights miškelioje, toli nuo aprūkusio Chicagos miesto. Buvo prasimanyta įvairių pramogėlių, tat sambūričiai ir korporantai gražiai praleido laiką gamtos prieglobstyje.

Žurn. Vyt. Kasniūnas sėkmingai pravedė tinklinio rungtynes tarp korporacijos senjorų ir juniory. Senjorų kapitoni buvo išrinktas Matas Naujokas. Visų nustebimui, žaidynes laimėjo senjorai. Jūsų korespondentas, kuris žaidė senjorų pusėje ir kuriam nė karto nepasisekė pagauti sviedinio.... buvo paprašytas tarti žodį, kodėl senjorai laimėjo? Mūsų biznierių ir žiūrovų tuoj susimetė organizuoti laimėtojams atitinkamą "prizą".

Visais išskylos ūkiniais reikalais ir tvarka rūpinosi sekr. Stasys Mankus. Su saulėlydžiu išbrudėta atgal į Chicago.

Alb. V.

III. IŠKILMĖS PRIE DARIAUS-GIRĖNO PAMINKLO

1. Pradžia — paradui užsibai-gus prie paminklo.
2. Iškilnių atidarymas — Frank Gray — Dariaus-Girėno posto Komanderius.
3. JAV ir Lietuvos Himnai.
4. Invokacija: Prelatas Ignas Albavičius ir Kun. A. Trakis.
5. Programos vedėjo Valdo Adamkevičiaus pristatymas — Frank Gray — Dariaus-Girėno posto Komanderius.
6. Lietuvos Konsulo Dr. Petro Daužvardžio žodis.
7. Senatorius Thruston B. Morton — Chairman — Republican National Committee žodis.
8. Vainiko padėjimas prie Dariaus-Girėno paminklo.
9. Šūvių salutas.

IV. FUTBOLO VARŽYBOS

Tuoju po iškilnių prie Dariaus-Girėno paminklo įvyksta ten pat Marquette Parke aikštėje futbolo žaidynės tarp Chicagos L.F.K. Lituanica ir Bridgeporto L.S.K. Tauras.

MŪSŲ SOLISTĖS STEBINA AMERIKIEČIUS GRAND PARKE

Chicagos Grand Parke vyksta garsieji vasaros koncertai, kuriuose dalyvauja pačios įžymybės ir todėl sutraukia tūkstančių tūkstančius klausytojų, nes įėjimas yra nemokamas.

Trečiadienį, liepos 6 d. koncertan buvo pakviestos mūsų chigagiškos solistės Prudencija Bičkienė ir Monika Kripkauskienė, kurios šauniai nustebino daug tūkstančių kitataučių.

Pirmoji pasirodė Pr. Bičkienė su arija "Vissi darte" iš "Toscos" ir iš tos pačios operos duetu su solistu Maurizio Roman. Solistė Monika Kripkauskienė dainavo ištraukas iš operos "La Boheme" (trečio veiksmo kvartetą) drauge su trimis amerikiečiais solistais. Taip pat ji užbaigė koncertą pasukuriu jo numeriu — Mussetos valsu su pavarde nepažymėtu solistu ir choro ansambliu.

Abi mūsų solistės susilaukė gausių publikos ovacijų ir gėlių.

DANUTE SIRUSAITĖ, kuriai liepos 23 d. sueina 16 metų, prieš porą savaitę į New Yorką atskridusi iš Lietuvos, nors tėvų nepažinusi, bet jų globoj greit pasijuto šeimos nariu. Lietuvoje ji ilgusiai gyvenusi tetos Elenos Barkauskienės, vidurinės mokyklos mokytojos globoj, Radvilišky, yra baigusi devynias klases. Nors ji čia svetimos aplinkos dar nespėjo pajusti, bet labai pasiilgo savo likimo draugės, kaimynystę gyvenusios Zitės Sukauskaitės, kurios tėvai Detroito taip pat rūpinasi dukrelės atvykimu.

G. Peniko nuotrauka

--Šią aukštį peršokti man vieni juokai...--pasakoja E. Modestavičius, jaunių A kl. pasiekęs pirmą vietą, mūsų žymiausioms sportininkėms tremtyje, šį kartą teisėjais esant, Elvyrai Šikšnytėi-Vadapalienei ir Stefai Juodvalkytei.